

*"Ti idi pravim putem, kao što ti je naredeno,
i nek tako postupe i vjernici koji su uz tebe,
i objesni ne budite, jer On dobro
vidi ono što radite"*

Kur'an

الفه صيفة إسلامية

U Tivtu održana svečana akademija povodom Nove hidžretske godine i osnivanja džemata Islamske zajednice za Boku i Budvu

Muslimanima Boke potrebna džamija i mezarje

Svečanom akademijom i večeri ilahija i kasida u prepunoj dvorani Centra za kulturu u Tivtu, 21. januara ove godine, obilježena je Nova hidžretska 1428. godina i promovisano osnivanje novouspostavljenog džemata Islamske zajednice za Boku i Budvu.

str. 2

Intervju sa reisu-lulemom BiH, dr Mustafom ef. Cerićem

Džamije su stubovi našeg postojanja

str. 4-5

Hidžra iz tmine u svjetlo

Hidžra predstavlja prelazak iz tmine u svjetlo, iz obožavanja idola u obožavanje Jedinog Stvoritelja, iz društvenih odnosa u kojima je vladao zakon jačega, u društvo zakona pravde i pravičnosti, iz riječi vjere u djela vjere

str. 3

Hixhreti - reflektim i vlerave madhore

faqe 10

Džemat Kvinsa donirao medresu sa 30.000 USD

U organizaciji Albanian - American Islamic Center of Queens, blagajnik Centra, gospodin Tahir Čaprić, u društvu Edina ef. Donija, 1. januara ove godine, posjetio je Mešihat i od prikupljenih donacija uručio ček u iznosu od 21.500 USD za pomoć Medresi u izgradnji.

Prošle godine, imam ovog Centra, Jusuf ef. Boljević sa delegacijom, posjetio je Mešihat i na ime pomoći za dovršetak radova na medresi u Milješu kod Podgorice, uplatio 8.500 USD.

U ime Mešihata na donaciji se zahvalio sekretar Bajro Agović, koji je istakao da donacija znači veliku podršku i pomoć naših iseljenika u brizi za islamskim obrazovanjem, i da se bez medrese željeni rezultati teško mogu očekivati.

Delegacija je posjetila i medresu u izgradnji u Milješu.

Džamija Albansko-američkog islamskog centra u Kvinsu

Svečana akademija povodom Nove hidžretske godine i osnivanja džemata Islamske zajednice za Boku i Budvu

Muslimanima Boke potrebna džamija i mezarje

Detalj sa svečanosti u Tivtu

Svečanom akademijom i večeri ilahija i kasida u preponoj dvorani Centra za kulturu u Tivtu, 21. januara ove godine, obilježena je Nova hidžretska 1428. godina i promovisano osnivanje novouspostavljenog džemata Islamske zajednice za Boku i Budvu.

Dubrovački hor "Selam" i hor OIZ Bijelo Polje "Firdevs" priredili su divan program. Pored odabranih ilahi-

ja i kasida u izvođenju pomenutih horova, kratkim recitalima, učešće su uzeli mališani iz Budve, kao i gost večeri **Dado Polumenta**, koji je sa bjelopoljskim horom izveo Merlinovu pjesmu "Jusuf iz Misira".

Na samom početku, uljnijski imam **Safet ef. Resulbegović**, proučio je ašere, a zatim se obratio imam novooosnovanog džemata za Boku i Budvu, **Adem ef. Emrović**.

On je naveo da su aktivnosti na uspostavljanju džemata IZ u Boki i Budvi, sa sjedištem u Tivtu, počele prije sedam mjeseci.

- IZCG odavno nastoji da i u ovoj regiji udovolji traženjima i potrebama vjernika za formiranje džemata i obezbjeđivanje molitvenog prostora i današnji dan je istorijski jer udaramo temelje džemata za Boku i Budvu. Gradonačelnik **Dragan Kankaraš**

nam je dao iskrenu podršku i ohrabrio nas da možemo raditi nesmetano ovdje u Tivtu, naravno u okviru zakonskih i propisa IZ, da pomognemo ovom narodu da jednom ispliva iz jednog mora u kojem su dugo bili, a mogu slobodno reći da nije bilo njihovo more. Skoro da ih je to poznajući sebe i svoju vjeru, dešava se da se i svoji korišteni zaboravljaju, otuđuje se čovjek od svoje vjere, a mi to ne smijemo dozvoliti, pogotovo danas kada imamo sve uslove u ovom društvu koje teži demokratiji - kazao je Emrović. On je naglasio da je Opština već ponudila i lokaciju za gradnju džamije, ali da IZ očekuje da se za muslimane obezbijedi i posebno groblje ili poseban prostor na gradskom groblju.

Reis IZCG **Rifat ef. Fejzić** podržao je zahtjeve IZ Tivta i ocijenio da postoji volja lokalnih vlasti za izlazak u susret potrebama IZ Tivta.

- Crna Gora je multinacionalna i multikonfesionalna država, za nju smo se svi borili ruku pod ruku i ona će

svakom svom građaninu obezbijediti da slobodno ispovijeda svoju vjeru - kazao je reis **Rifat ef. Fejzić**.

Potpredsjednik Opštine Tivat, **Krsto Bošković**, poručio je da će IZCG imati podršku lokalne vlasti, jer, kako je kazao, Islamska zajednica u Tivtu je zavrijedila da ima ono što joj je potrebno.

Prigodnim riječima skup je pozdravila predsjednica Hrvatske građanske inicijative (HGI) u CG, **Marija Vučinić** i profesor dr **Danilo Đurović**, koji je u ime Crnogorske pravoslavne crkve (CPC) i u svoje ime čestitao Novu hidžretsku godinu. On je uručio Odboru IZ za Boku i Budvu desetak svojih knjiga.

Pored velikog broja imama iz Crne Gore skupu su prisustvovali i trebinjski imam **Husein ef. Hodžić**, sveštenik CPC, **Milutin Cvijić**, savjetnik ministra unutrašnjih poslova CG, **Nikola Bukilica** i drugi.

Za učesnike i goste, nakon programa, priredena je svečana večera u hotelu "Mimoza".

M. Demirović

Reis Fejzić primio Egipatskog ambasadora

Ambasador Egipta u Republici Češkoj, gospodin Mohamed Mustafa Kamal, nakon što je predao akreditivno pismo predsjedniku Crne Gore, gospodinu Filipu Vujanoviću, posjetio je Mešihat Islamske zajednice Crne Gore i razgovarao sa reisom Rifatom ef. Fejzićem.

Gospodin Kamal je upoznao

reisa Fejzića sa aktivnostima Egipatske ambasade u Pragu i prenio svoje zadovoljstvo što će je on predstavljati u Crnoj Gori. Reis Fejzić se zahvalio ambasadoru na posjeti, upoznao ga sa Islamskom zajednicom Crne Gore, rekavši da su muslimani i Islamska zajednica Crne Gore sve ovo vrijeme imali konstru-

ktivni odnos prema državi i bili jedan od značajnih faktora stabilnosti Crne Gore. Na sastanku je bilo riječi o školovanju svih profila mladih iz Crne Gore u Egiptu.

Sagovornici su se saglasili da bi Islamska zajednica trebalo da bude most saradnje Crne Gore i islamskog svijeta. B.A.

islamske novine
ELIF
gazetë islame

Izdavač: Mešihat Islamske zajednice u Republici Crnoj Gori
Glavni i odgovorni urednik:
Muharem DEMIROVIĆ

Redakcijski kolegijum - urednici: Jusuf Đoković, Bajro Agović, Omer Kajoshaj, Džemo Redžematović

Stručni konsultant: Idris Demirović

Lektori: Zuvdija Hodžić, Brunilda Brasha

"ELIF" izlazi na bosanskom i albanskom jeziku

Adresa: "Elif", Gojka Radonjića 42, P.Fah 54, 81000 Podgorica · Tel/fax: 381 81 623 813, fax: 381 81 623 812 · E-mail: redakcijaelif@cg.yu

Uplata: Žiro račun za Crnu Goru 55100-672-8-383 Mešihat Islamske zajednice,

za inostranstvo: Field 56A: COBADEFF Commerzbank AG Frankfurt, Field 57A: /400876894701 EUR PDBPYU2P Podgorička banka ad Podgorica,

Field 59: /22498080-02039257 MESIHAT ISLAMSKE ZAJEDNICE CRNE GORE PODGORICA SERBIA AND MONTENEGRO; sa naznakom "Za Elif"

Uvjerenjem Ministarstva Kulture br. 05-2079/2, «Elif» je oslobođen plaćanja poreza na dodatnu vrijednost

Štampa: NJP "Pobjeda" · Rukopisi i fotografije se ne vraćaju

(7154049)

Hidžra iz tmine u svjetlo

Hidžra predstavlja prelazak iz tmine u svjetlo, iz obožavanja idola u obožavanje Jedinog Stvoritelja, iz društvenih odnosa u kojima je vladao zakon jačega, u društvo zakona pravde i pravičnosti, iz riječi vjere u djela vjere

Hidžra, seoba Poslanika Muhammeda, a.s., iz Mekke u Medinu, polazna je tačka islamske ere.

Značenje hidžre

Hidžra znači "prekinuti odnose, napustiti sredinu, preseliti se". Ona označava izlazak iz jedne zemlje i odlazak u drugu, preseljenje pojedinca iz jednog mjesta u drugo radi postizanja ciljeva zbog kojih se iseljava. Riječ hidžra se ne može prevesti sa "bijeg", jer se ideja bježanja ne izražava glagolom *hedžere*.

Iseljenje može biti iz duhovnih i materijalnih razloga. Kur'an usmjerava, a Poslanik podstiče iseljenje radi vjerovanja u svoga Gospodara, praktikovanja Njegovog vjerzakona, zdravih društvenih transakcija i pohvalnog ahlaka. Hidžra Allahovog poslanika i njegovih ashaba bila je isključivo radi Allaha, pa se tako i vrednuje.

"Ko iseli radi Allaha i Njegovog poslanika, njegova je hidžra radi Allaha i Njegovog poslanika, a ko iseli radi sticanja dunjalučkog dobra ili žene da bi je oženio, njegova je hidžra radi toga zbog čega se iselio", navodi se u hadisu.

Uzvišeni Allah ovako objašnjava položaj muhadžira:

"Oni koji vjeruju i koji se iseće i bore na Allahovu putu, oni se mogu nadati Allahovoj milosti. A Allah prašta i samilostan je". (Al-Baqara, 218)

Nadalje, Uzvišeni Allah kaže:

"Onima koji se iseće i koji budu iz zavičaja svoga proganani i koji budu na putu Mome mučeni i koji se budu borili i poginuli, sigurno ću preko rđavih djela njihovih preći i sigurno ću ih u dže-

nnetske bašče, kroz koje će rijeke teći, uvesti; nagrada će to od Allaha biti. – A u Allaha je nagrada najljepša". (Ali 'Imran, 195)

Kao što je pohvalio one koji se iseće, muhadžire, Uzvišeni Allah je pohvalio i pomagače koji im pružaju utočište, ensarije:

"Allah je zadovoljan prvim muslimanima, muhadžirima i ensarijama i svima onima koji ih slijede dobra djela čineći, a i oni su zadovoljni Njime; za njih je On pripremio džennetske bašče kroz koje će rijeke teći, i oni će vječno i zauvijek u njima boraviti. To je veliki uspjeh". (At-Tawba, 100)

Zato Muhammed, a.s., kaže: "Da nije hidžreta, bio bi jedan od ensarija".

Velika hidžra

Kada su se pojačale torture i mučenja od strane mekkanskih politeista, muslimani su u dva maha iselili iz Meke u hrišćansku Abisiniju pravednog vladara, po savjetu Muhammeda, a.s.:

"U zemlji Abisiniji je jedan car kod kojeg se nikome ne čini nasilje, pođite u njegovu zemlju, dok vas Allah ne izvede u spas i nađe izlaz iz ove situacije".

Filozofija ovog iseljenja veoma jasno iskazuje se u riječima Umme Seleme, r.a.:

"Pošli smo iz bolje Kuće kod boljeg susjeda, koji nam je pružio sigurnost u našoj vjeri i nijesmo okusili od njega nasilje".

Kako se povećavao broj mu'mina, tako su se povećavale torture, mučenja, ubijanja i bojkot od strane politeista, čime su uslovi za opstanak i dalje širenje islama u Mekki postali nemogući.

Velika hidžra, hidžra Allahovog poslanika iz

Mekke u Medinu desila se po Allahovom odobrenju. Iz tog razloga ova hidžra nije odraz bježanja, nego strategije širenja islama predvođena Allahovom Uputom. Uostalom, hidžra je sastavni dio strategije i ranijih Božjih poslanika.

Dolaskom u predgrađe Medine, u mjestu Kuba, Muhammed, a.s., sagradio je džamiju, učestvujući i sam u njenoj izgradnji nošenjem kamenja.

Prvi njegov zadatak u Medini bio je bratimljenje muhadžira i ensarija, formiranje zajednice koja će se vladati Kur'anom i uređivanje odnosa sa Jevrejima, hrišćanima i drugim arapskim plemenima, na osnovama slobode vjeroispovijesti, svetosti mira, života, časti i imetka svih onih koji na ovaj ili onaj način pripadaju Zajednici.

Hidžra predstavlja prelazak iz tmine u svjetlo, iz obožavanja idola u obožavanje Jedinog Stvoritelja, iz društvenih odnosa u kojima je vladao zakon jačega, u društvo zakona pravde i pravičnosti, iz riječi vjere u djela vjere.

Hidžra predstavlja skok u praksu.

Hidžra je promijenila tok istorije.

Početak islamske ere

Utvrdjivanje Hidžre kao početka islamske ere datira od halife Omera, r.a. On se, nakon što je uredio upravu, finansijski sistem i priredio registar, zbunio u pogledu datiranja. Prema jednoj predaji, Abu Musa al-Ašari mu je napisao da je poslao pismo bez datuma. Halifa je, zatim, raspravljao sa uglednicima po pitanju uspostavljanja islamske ere.

Bilo je više prijedloga, ali je usvojen onaj da godina Hidžre bude izabrana kao prva godina islamske-hidžretske ere. Pošto je kalendar već bio utvrđen Kur'anom, a muharrem je zadržan kao prvi mjesec, era je započela ne sa danom hidžre - 20. septembra 622., nego sa prvim danom mjeseca muharrema godine Hidžre. Taj prvi dan je pao u petak i odgovara 16. temuzu 933. god. seleukidske ere, odnosno 16. julu 622. godine julijanskog kalendara.

Hidžra koja traje

Hidžra je najveći događaj u istoriji Islama i neiscrpna inspiracija muslimanima za sva vremena i prostore. Ona

nas, svake godine, inspiriše i motiviše da nanovo i neprekidno ispitujemo sebe, svoje ummetsko biće i stanje.

Noć prelaska u Novu hidžretsku godinu nije "najluđa noć", ili noć spoljnih manifestacija, već najsvjesnija noć dubokog unutrašnjeg vjerskog, duhovnog, društvenog, moralnog, kulturnog, ekonomskog i političkog preispitivanja stanja svakog od nas pojedinačno, te zajednice i ummeta u cjelini, preispitivanja naše odgovornosti prema emanetu kojeg smo prihvatili kao Allahovi namjesnici na Zemlji.

Na trajanje Hidžre kao lične i društvene inspiracije muslimana ukazuju riječi Allahovog poslanika Muhammeda, a.s.:

"Nema hidžre poslije oslobađanja Mekke, nego džihad i nijet (borba na Božjem putu i iskrena namjera, odnosno motiv)" i "Pravi musliman je onaj od čijeg jezika i ruku su drugi sigurni, a pravi muhadžir je onaj koji se kloni svega onoga što je Allah zabranio".

Vječna je naša hidžra prema Uzvišenom Allahu!

Muharem Demirović

Intervju sa reisu-lulemom BiH, dr Mustafom ef. Cerićem

Džamije su stubovi našeg postojanja

Prisustvo reisu-luleme na donatorskoj konferenciji za restauraciju Husein-pašine džamije, održanoj prošlog mjeseca u Pljevljima, iskoristili smo za kraći razgovor, koji prenosimo čitaocima "Elifa".

Nesumnjivo Husein-pašina džamija u Pljevljima predstavlja dragulj islamske arhitekture na Balkanu. Da li će, i na koji način, njena restauracija biti osvježenje svim Pljevljacima koji žive ovdje i onim koji žive u dijaspori?

- Naravno da je Husein-pašina džamija dragulj i da je teško riječima iskazati šta ona znači za Pljevlja a i za sve nas muslimane na Balkanu. Ovdje u Pljevljima sam se više osjećao da pripadam Balkanu nego da pripadam jednom regionu ili jednom mjestu. Čini mi se da bih volio da mogu ovako češće dolaziti i da malo dobijem tu dimenziju, jer kad smo u Sarajevu, mi se onda reduciramo samo na jedan problem, jedan osjećaj.

A isto tako i vi odavde bi trebali da se malo više družite sa nama. Možda je Husein-pašina džamija razlog da počnemo razmišljati o sebi kao o muslimanima Balkana, jer imamo iste probleme i poteškoće. Pa kad imate nekog takvog ko ima iste probleme i iste aspiracije onda bi ti ljudi trebali da se uzdruže pa će im bit lakše da svoje probleme rješavaju. Ja se nadam da će Sinan-pašina džamija u Čajniču, također, biti razlog tome. Volio bih da se napravi bratimljenje između Husein-pašine i Sinan-pašine džamije. Bilo bi dobro da se ljudi iz Pljevalja i Čajniča povežu pa da Pljevljaci pomognu restauraciju Sinan-Pašine džamije a Čajničani restauraciju Husein-pašine džamije. Zaista, bilo bi to jako dobro.

Vaš dolazak na ovu donatorsku konferenciju predstavlja značajnu podršku projektu restauracije Husein-pašine

džamije. Međutim, da li ima pomaka u izgradnji i renoviranju Ferhadije u Banjoj Luci i drugih islamskih spomenika na području BiH?

- Ima pomaka. Ferhadija u Banja Luci je završila prvu fazu obnove. Sada pripremamo drugu fazu. A ta prva faza se sastoji u tome što smo ove godine izvršili sanaciju temelja i ustanovili da je statika Ferhadije dobra. Na proljeće startujemo sa, ako Bog da, zidanjem Ferhadije dža-

Detalj sa donatorske konferencije u Pljevljima

mije, za što je potrebno oko dva miliona maraka. To su ukupni troškovi za drugu fazu obnove Ferhadije džamije. Ove godine smo pokrenuli obnovu Aladža džamije. Prva faza je priprema kamenja, materijala koji je bačen na obalu Drine ispod Kaznenopopovnog doma u Foči. Do sad nam nije bilo dopušteno pristupiti toj lokaciji a sada to možemo učiniti. Ja sam bio tamo. Vadi se kamen iz tog smetlišta gdje je bačen. Onda se prelazi na harem Aladža džamije. Nadam se da će ova prva faza uskoro biti gotova, poslije toga ćemo pristupiti drugoj fazi obnove Aladža džamije. Pozivam čitaoce va-

šeg lista, posebno one u dijaspori, da se uključe u obnovu Husein-pašine, Sinan-pašine, Ferhadije džamije u Banja Luci i Aladža džamije u Foči, jer su to stubovi našeg postojanja.

Na koji način sačuvati džamije od rušenja u jednom drugom, nazovimo, ideološkom smislu?

- Mi ovdje, muslimani, na Balkanu znamo ko smo i šta smo. Do sada smo sačuvali svoj identitet koji nosimo duboko u duši. Priča i dijalog koji imamo sa onima koji imaju nešto drugačiji pristup tumačenja islama, mene ne plaši. Koliko ja mogu vidjeti,

te da nema potrebe da se izvinjavamo za svoj islam. Ni onima koji kažu da nismo dovoljno muslimani, niti onima koji nam kažu da smo previše muslimani. Jer mi imamo one koji nam dođu iz Evrope koji kažu da smo previše muslimani i to sa onom dozom za koju nam ovi kažu da nismo dovoljno muslimani. Prema tome i jedni i drugi su u krivu. Ja mislim da mi imamo Kur'an, Sunnet i našu tradiciju, kao i dosad, Allah će nam pomoći da budemo i ostanemo muslimani.

Kako ocjenjujete rad Mešihata IZ Crne Gore i Vašu saradnju sa tom institucijom?

- Vrlo dobro. Mislim da su se, zahvaljujući reisu Rifatu Fejziću, u zadnje vrijeme kontakti sa Mešihatom IZ CG intenzivniji i češći. Njegov sekretar, Bajro ef. Agović, više puta je posjetio Sarajevo. Čini mi se da "Preporod" dolazi u Podgoricu. Mi smo imali zvaničnu posjetu u CG i bili u njoj primljeni jako lijepo od najviših zvaničnika CG. Imali smo susrete sa muslimanima; imali smo zajednički namaz u Rožaju na stadionu, posjetili smo medresu. Imali smo sergiju za medresu na prostoru BiH. Ja sam volio da je više novčanih sredstava bilo, ali mi nećemo prestati da pomažemo koliko budemo mogli sa svoje strane. Mislim da postoje otvorena vrata za studente iz CG da studiraju na našim fakultetima i kada medresa bude otvorena mi ćemo pružiti svaku pomoć kojoj medresi treba u vidu knjiga, nastavnika, programa, i sl. Dakle, medresa može računati na našu pomoć. U tom smislu formalno mi nismo jedna Zajednica, ali praktično funkcioniramo kao jedna Zajednica. Komunikacije su vrlo otvorene. Koliko sam razumio i mislim da bi bilo dobro da Mešihat IZ izrazi želju da

bude posmatrač na sjednicama Rijaseta IZ i da te odnose još više učvrstimo. Mislim da je dobro da reis Fejzić ima informacije šta se događa u njegovom okruženju, da čuje šta misle muftije Hrvatske i Sandžaka, te da oni čuju šta on misli. Ja želim pohvaliti vlasti u CG što, čini mi se, daju više prostora djelovanja Mešihatu. Ali mislim da to nije dovoljno. Što se tiče medrese u CG, ona je posebno potrebna kao srednja škola jer se Evropa sada interesira za školovanje imama. Crna Gora je to imala nekad i ona treba to imati i sada. Ja očekujem od Vlade da pomogne Mešihatu da tu medresu što prije završe i da se onda na taj način mi zaštićimo od nekih utjecaja koji nisu dobro došli, ili nisu primjenjivi na Balkanu. A to se može najlakše ostvariti preko medresa. Mi to ne možemo raditi nikakvim dekretima, progonima, zabranama, istjerivanjem vještica, već možemo radom. A Mešihat IZ Crne Gore, koliko ja vidim, sada ima pretpostavke da sada radi mnogo više, mnogo aktivnije uz podršku naravno muslimana u Crnoj Gori a onda uz razumijevanje vlasti Crne Gore.

Kako je Vaše gledište na perspektivu muslimana u Crnoj Gori?

- Ja sam po prirodi optimista. Ali mislim da muslimani u CG imaju velike mogućnosti da budu primjer drugima. Koliko je meni poznato, IZ Crne Gore kaže da je to najstarija Islamska Zajednica na Balkanu. Pa eto nek im bude. Nama je drago, neka su oni najstariji ali potom onda mo-

raju biti najbolji primjer drugim Islamskim zajednicama na Balkanu. Pa se nadam da će se to dvoje sastaviti: starost, mudrost i mladost koja treba još više da pokaže kako treba raditi na Balkanu.

Vjerovatno doživljavate Rijaset BiH i muslimane u njoj predstavnicima evropskog islama. Kakav udio u tome imaju ovdašnji muslimani sa svojim vjerskim predstavnicima i institucijama?

- Mi smo naravno, na Balkanu. Evo, sad nas zovu zapadni Balkan. Ove političke aktivnosti koje imaju veze sa evropskim integracijama i transatlantskim integracijama naravno da mi kao Islamska zajednica ne možemo biti ravnodušni prema tome što se događa i mi ćemo morati da se uključujemo sa svojim „proizvodom“ kad je riječ o našem predstavljanju islama. Ja sam, opet kažem, optimista i mislim da muslimani koji žive u Evropi a posebno doseljenici ili emigranti, mogu puno toga naučiti od nas, posebno u procesu institucionalizacije islama u Evropi. Ali i mi ovdje možemo od njih naučiti jer ne možemo kazati da mi sve znamo. Ima nekih stvari koje mi možemo naučiti od muslimana koji žive u Londonu, Parizu, Berlinu, itd. Najbolje je da možemo biti u stanju komunicirati sa muslimanima u Evropi, a da bismo to mogli mi moramo imati dobre škole, što znači moramo učiti jezike, moramo se otvoriti, i moramo podići svoju razinu intelektualnog, duhovnog i svakog drugog napretka. To moramo uraditi kako bismo mogli biti ravnopravni u toj debati oko sudbine Evrope i muslimana u njoj u ovom stoljeću. Bez sumnje, ovo stoljeće, po meni, biće u znaku rješavanja muslimanskog pitanja u Evropi. To je trenutno najakutnije i najakutuelnije, i ja se usuđujem kazati najvažnije pitanje za Evropu i ono će odrediti kakva će biti sudbina Evrope. Naravno, Evropljani neće priznati to. Još su oni umišljeni, još imaju predrasude prema islamu i muslimanima, ali ja mislim da će se vremenom pokazati da je muslimansko pitanje ključno pitanje za Evropu i ključno pitanje za unutarnje integracije Evrope, odnosa

Evrope i položaja Evrope u svijetu. Jer pitanje islama u Evropi nije samo pitanje muslimana. To je pitanje Evrope. Onaj ko ne priznaje i negira, uvjetno rečeno, više od milijardu stanovnika Zemlje, on čini štetu samom sebi. On time nikako ne pravi štetu tim ljudima. A s druge strane, nama muslimanima je dovoljno što nas Bog priznaje (we kefa billahi šehida). Prema tome nama ne treba priznanje Evrope da smo muslimani, nama je dovoljno da Bog zna i da mi znamo da smo muslimani. Ali naravno postoji nešto u tom kontraktornom povijesnom kontekstu, ekonomiji, politici, odnosima Istoka i Zapada, Evropa treba da nas moli i traži od nas da pristanemo da nas ona prizna, jer je to u korist Evrope. Ja mislim da će vrlo brzo doći vrijeme kad će Evropa tako početi razmišljati.

Utisci sa konferencije i poruka čitaocima Elifa i Monteislama?

- Naravno uvijek mi je lijepo biti ovamo na istoku, a posebno mi je lijepo biti u Pljevljima, zato što imaju, fine ljude, lijepe, prijatne, umjerenе. Počasćen sam i nadam se da će se Husein-pašina džamija ubrzo otvoriti, pa ako me podsjetite na njeno otvaranje, ja ću se tom pozivu sa zadovoljstvom odazvati. Hoću da vam kažem da vas mi u Sarajevu mnogo volimo, cijenimo, da nam je drag svaki vaš uspjeh. Mi smo jedno. Vi ste s nama gdje god mi bili. Čuvajte sebe i svoju porodicu, obnavljajte džamije. Sarajevo je vaš grad. Treba da se uvažavamo, čuvamo i pazimo jedan drugog. Muslimani se u svijetu najviše vole. Posebno kada se ta ljubav poredi sa Evropom, ali muslimani se manje poštuju međusobno nego što se poštuju Evropljani međusobno. Kada bi se muslimani poštovali međusobno koliko se vole, onda im ne bi bilo kraja. Želim puno uspjeha Elifu i Monteislamu. Elif stiže u moj ured i ja ga redovno pregledam. Ima lijepih članaka. Volio da se Elif još više razvija i saraduje sa „Preporodom“.

Razgovarali,
Jakub Durgut,
Džemo Redžematović

Islamski bonton ophođenja prema roditeljima

Obraćaj se roditeljima na najprimjereniji način, i ne reci im ni UH, ne podvikuj na njih, i govori sa njima najplemenitijim govorom.

Budi uvijek poslušan roditeljima, izuzev kada naređuju djelo koje je grijeh prema Allahu, jer nema pokornosti stvorenju kada se griješi prema Stvoritelju.

Blago i nježno se obraćaj roditeljima, i nemoj im se mrštiti u lice, i nemoj ih gledati pogledom srdžbe.

Čuvaj obraz, ponos i imetak svojih roditelja, i ne uzimaj ništa bez njihove dozvole.

Radi poslove koji će im olakšati življenje, poput poslova usluživanja i kupovine, i budi ustrajan u traženju nauke.

Dogovaraj se s njima oko poslova, i izvini im se ako moraš postupiti suprotno njihovom mišljenju.

Na poziv njihov odazivaj se žurno, nasmijana lica i reci: stojim ti na usluzi majko i

babo, a ne mama i tata - ne kopirajte nemuslimane.

Poštuj njihove bližnje prijatelje i nakon njihove smrti.

Sa njima se ne prepirite i pokušavajte im lijepo objasniti šta je ispravno. Ne inadi se njima i ne diži glas na njih, a kad oni govore slušaj ih. Nemoj da svojim dobročinstvom prema svojim roditeljima želiš osramotiti svoju braću.

Ustani roditeljima kad uđu u kuću i poljubi ih u čelo.

Pomozi svojoj majci i u kućnim poslovima, a i ne zaostaj u pomaganju ocu izvan kuće.

Ne putuj bez odobrenja svojih roditelja, makar to bilo radi važnog posla! Ako budeš primoran, izvini im se i redovno se javljaj telefonom, pismom...

Ne ulazi kod njih bez dozvole, a naročito kada spavaju ili se odmaraju.

Ako si slabić, pa nisi savladao kod sebe naviku pušenja, nipošto ne puši pred svojim

roditeljima. Ne jedi prije njih, i počasti ih hranom i pićem.

Ne laži im i ne grdi ih ako učine posao koji te iznenaduje.

Ne daj prednost ženi ili djeci nad roditeljima, i traži njihovo zadovoljstvo prije svega, jer je Allahovo zadovoljstvo uz njihovo zadovoljstvo i srdžba uz njihovu srdžbu.

Ne sjedi iznad njih i ne pružaj noge oholo ako su oni prisutni.

Ne odbacuj svoju pripadnost ocu, makar bio nosilac visokih funkcija ili titula. I ne uznemiravaj roditelje, pa makar jednom rječju.

Ne škrtari iz imetka da daš roditeljima, to bi bila sramota, i tebi će tako tvoji činiti, jer kako uzajmiš, tako će ti se i vratiti.

Često posjećuj roditelje i daruj im poklone, zahvaljuj im na odgoju i hizmetu koji su oko tebe činili, a na to upozori i svoju djecu, kako ne bi postali nemarni prema njima.

Najzaslužnija za tvoju plemenitost je tvoja majka, pa otac, i neka znaš da je džennet pod stopalima majčinim.

Izbjegavaj neposlušnost prema njima i nemoj da budu na tebe srditi, jer tada očekuj nesreću dunjaluka i ahireta, a i tvoja djeca će činiti tebi što si ti činio njima.

Ako nešto budeš tražio od njih, čini to blago i zahvaljuj se ako ti daju, i izvini se ako odbiju, i nemoj im dosadivati tražeći.

Čim mogneš sam privredivati, privređuj i potpomaži roditelje.

Roditelji imaju kod tebe prava, žena kod tebe ima prava i svakom daj njegovo pravo, te nastoj da ih usaglašiš, ako ne možeš onda daji hedije (poklone) objema stranama potajno.

Ako se tvoji roditelji spore sa tvojom suprugom, a ona je u pravu, objasni joj da si obavezan zadovoljiti roditelje.

Ako nisi saglasan sa roditeljima oko ženidbe ili oko razvoda, postupi po propisu islama, to je svima dobro.

Njihova dova se prima, traže li njom dobro ili zlo, pa se pričuvaj da ne čine dovu protiv tebe.

S ljudima postupaj moralno, jer ko vrijeđa ljude, vredaju i oni njega. Kaže Muhammed, a.s.: „Od velikih grijeha je da čovjek psuje svoje roditelje. Psuje oca nekom čovjeku, pa ovaj psuje njegovu, ili majku, pa ovaj opsuje njemu.“ (Mutefekun alejhi)

Posjeti svoje roditelje žive ili mrtve, i daj za njih sadaku i često čini dovu za njih riječima: „GOSPODARU MOJ, SMILUJ IM SE, ONI SU MENE, KADA SAM BIO DIJETE, NJEGOVALI“.

Privedio: Abdullah

Načini objavljivanja Kur'ana (II)

DŽELALUDDIN ES-SUJUTI

Dodatak

Što se tiče stava da su ostale nebeske knjige objavljene odjedanput, on je, kao takav, poznat kod učenjaka i skoro da imamo potpuni konsenzus o tom pitanju. Zapazio sam da jedan od mojih vrljih savremenika negira taj stav tvrdeći da za to nema dokaza te smatra da je ispravno reći da su i prijašnje knjige, poput Kur'ana, objavljene odjedanput. Međutim, smatram da nije u pravu, a kao dokaz može poslužiti maloprije navedeni ajet iz sure El-Furqan.

Ibn Ebi Hatim prenosi od Se'ida b. Džubejra a on od Ibn 'Abbasa da je rekao: "Jevreji su upitali: 'O, Ebu Qasime, zašto ovaj Kur'an nije odjedanput objavljen kao što je Tewrat objavljen Musau?' – pa je onda objavljen gornji ajet. Ibn Ebi Hatim od istoga prenosioca ovu predaju prenosi i na drugi način, u kome se kaže da su to upitali mnogobošci. Također, na taj način prenosi i od Qatadea i Es-Suddija.¹

Ukoliko neko upita: U Kur'anu nije izričito rečeno u vezi sa navedenim pitanjem; potvrđan odgovor samo se pretpostavlja na temelji riječi nevjernika! – odgovorit ću: To što Uzvišeni Allah o tome nije ništa rekao i što je pažnju usmjerio na objašnjenje Svoje mudrosti dokaz je ispravnosti (stava da su prijašnje knjige objavljene odjedanput). Da su sve nebeske knjige objavljivane postepeno, bilo bi dovoljno da im kao se odgovor kaže da je to Allahov običaj o knjigama koje su objavljene prethodnim poslanicima, kao što im je na njihove riječi: "I govore: 'Šta je ovom poslaniku?' Jede hranu i hoda po trgovima!!!" (El-Furqan, 7) odgovorio: "A prije tebe nismo Mi nijednog poslanika poslali a da oni nisu hranu jeli i po trgovima hodili!" (El-Furqan, 20), ili na riječi: "Zar da Allah pošalje čovjeka kao poslani-

ka?!" (El-Isra', 94) odgovorio je: "Mi smo i prije tebe samo muškarce poslanike slali..." (Jusuf, 109), a na njihovu tvrdnju: "Kako to da on (Muhammed, a.s.) bude poslanika, a zanima se za žene?!" – On je odgovorio: "A i prije tebe Mi smo poslanike slali i učinili pa su oni žene i potomstvo imali!" (Er-Ra'd, 38), itd.

Kao dokaz da su prijašnje knjige objavljene odjedanput mogu, također, poslužiti Allahove Riječi Musau, a.s., objavljene u Tewratu na 'Dan osvješćivanja (jewmu's-sa'iqā): "I Mi mu na pločama napisasmo pouku o svemu i objašnjenje za sve: 'Uzmi ploče snagom svom...' (El-E'araf, 144-145); "...I Musa baci ploče..." (El-E'araf, 150); "I kad Muaa ljutnja prode, uze Ploče u kojima bi zapisana Uputa i Milost..." (El-E'araf, 154); "I kad smo iznad njih brdo, kao da je oblak, podigli, oni su mislili da će pasti na njih!" (El-E'araf, 171). Svi ovi ajeti ukazuju na činjenicu da je Tewrat objavljen odjedanput.

Ibn Ebi Hatim prenosi od Se'ida b. Džubejra a on od Ibn 'Abbasa slijedeće riječi: "Musau je Tewrat dat na sedam ploča od topaza. Na njima je bilo ispisano objašnjenje za sve stvari i opomena. Kada je on sa njima došao i vidio sinove Israilove kako se klanjaju teletu, ispustio je ploče Tewrata i one se razbiše. Tada je Allah uklonio šest sedmina Tewrata o ostavio samo jednu sedminu".²

Ebi Hatim prenosi od Dža'fer b. Muhammeda, on od svoga oca, a ovaj od svoga djeda kao *merfu'* predaju slijedeće riječi: "Ploče na kojima je Tewrat objavljen Musau bile su od džennetskog lotosa, a dugačke dvanaest lakata".³

En-Nesa'i i drugi prenose od Ibn 'Abbasa, u povodu "događaja smutnji", slijedeće riječi: "Nakon što ga je prošla

srdžba, Musa je uzeo ploče i zapovidio svome narodu dužnosti koje je naredio Uzvišeni Allah. Međutim, njima je to teškom palo, odbili su da ih se pridržavaju sve dok Allah iznad njih nije uzdigao brdo koje im je pravilo hladovinu. Toliko im ga je približio da su se pobjegli da se neće na njih strovaliti te su se, onda, prdržavali zapovidenih dužnosti".

Ibn Ebu Hatim prenosi od Thabita b. El-Hadždžadža da je ovaj rekao: "Tewrat je sinovima Isra'ilovim odjedanput objavljen. Ali, oni se uzoholiše i odbiše da ga se pridržavaju sve dok Allah iznad njih ne podiže brdo i tek su ga se onda počeli prdržavati".⁴

Sve ove vjerodostojne predaje izričito ukazuju na to da je Tewrat odjedanput objavljen. Iz ove posljednje predaje može se izvući jedna druga mudrost u prilog postepenog objavljivanja Kur'ana. Naime, Kur'an se može prihvatiti samo ukoliko se postepeno objavi, jer da se objavio odjedanput, mnogi bi ljudi odbili da ga prihvate zbog toga što on sadrži mnoge dužnosti i zabrane. To nam postaje sasvim jasno iz onoga što El-Bukhari prenosi od Aiše, r.a., koja je kazala: "Prvo što je objavljeno od Kur'ana bile se kraće sure u kojima se govori o Džennetu i Džehennemu. A kada su ljudi prigrlili islam, objavljivi su propisi o halalu i haramu. Da je prvo bilo objavljeno: 'Ne pijte alkoholna pića!', ljudi bi kazali: 'Mi ih nikada nećemo ostaviti!' – ili, da je objavljeno: 'Ne činite bluda!', ljudi bi rekli: 'Nikada ga nećemo ostaviti!'"⁵

Ova mudrost jasno je izrečena u djelu *Nasikh ue mensukh* autora El-Mekkijja.⁶

Odjeljak

Ono što se da uočiti iz vjerodostojnih hadisa i drugih

predaja jeste da je Kur'an objavljan shodno potrebama: po pet, deset ili više ajeta. Vjerodostojno je potvrđeno da je odjedanput objavljeno deset ajeta o "kazivanju o potvori" (*qissatu'l-iffk*), kao i deset prvih ajeta sure El-Mu'minun. Ajet, odn. dio ajeta: "...osim onih koji su za borbu nesposobni..." (En-Nisa', 95) objavljen je samostalno; također ajet, odn. dio ajeta: - A ako se oskudice bojite..." (Et-Tewbe, 28), koji je objavljen nakon objavljivanja prvoga ajeta, kao što smo to naveli u djelu *Esbabu'n-nuzul*.⁷

Ibn Ušteh u knjizi *El-Mesahif* prenosi da je Ikrima o riječi *بمواقع* (El-Waqi'a, 75) rekao: "Allah je objavljivao Kur'an poput položaja zvijezda: po tri, četiri ili pet ajeta".⁸

En-Nukzawi⁹ u djelu *El-Waqf* veli: "Kur'an je postepeno objavljivao: po ajet, dva, tri, četiri ili više".

Ibn 'Asakir prenosi da je Ebu Nudre rekao: "Ebu Se'id el-Khudri podučavao nas je Kur'anu po pet ajeta izjutra i po pet ajeta navečer, jer je Džibril Vjerovjesniku, a.s., objavljivao Kur'an pet po pet ajeta".

Što se tiče onoga što prenosi Bejheqi u *Šu'abu* od Ebu Khaledeta (od Ebu'l-Alija)¹⁰, da je Omer, r.a., rekao: "Učite Kur'an pet po pet ajeta, jer zaista je Džibril objavljivao Vjerovjesniku, a.s., Kur'an pet po pet ajeta!"¹¹ – po ovom pitanju imamo još jednu *da'if* (slabu) predaju od Alije, r.a., koja glasi: "Kur'an je objavljivao pet po pet ajeta izuzev sure El-En'am. Onaj ko ga pamti pet po pet ajeta, neće ga zaboraviti!"¹²

Naš odgovor na ovo je da ovo – ukoliko je vjerodostojno – znači da je ovoliko Kur'ana objavljivano Vjerovjesniku, a.s., da bi ga mogao zapamtiti, a zatim mu je objavljivano ostalo. Ovo nam pojašnjava predaju koju također prenosi

Bejheqi od Khalida b. Dinara koji je rekao: "Učite Kur'an pet po pet ajeta, jer je Vjerovjesnik, a.s., od Džibrila primao pet po pet ajeta".

Postavka druga: načini objavljivanja i wahj¹³

Učenjak Asfehani na početku svoga tefsira kaže da je *ehli's-sunnet we'l-džema'at* ("Sljedbenici sunneta i većine") saglasan u tome da je Allahov govor objavljen (*kelamullah munezzel*), ali imaju podijeljena mišljenja o načinima njegova objavljivanja (dosl. 'spuštanja', 'silaženja'). Naime, jedni misle da je ovdje riječ o manifestaciji učenja ili čitanja (*izharu'l-qira'eh*), drugi, pak, vele da je Uzvišeni Allah nadahnio Svojim Govorom meleka Džibrila, koji boravi na nebu na uzvišenom mjestu, i podučio ga njegovom učenju, a onda ga je Džibril, nakon što se spustio na određeno mjesto, prenio na Zemlju. Objava je prenošena na dva načina: a) tako što se Vjerovjesnik, a.s., iz svoje ljudske prirode preobrazi u melekansku prirodu te na taj način primi objavu od Džibrila, i b) tako što se melek preobrazi u ljudsku prirodu i Poslanik preuzme objavu. Prvi način je težji.

Et-Tajjibi smatra da je moguće da je Kur'an Vjerovjesniku, a.s., objavljen na taj način što ga je melek Džibril duhovno slušao i pamtio od strane Uzvišenog Allaha ili ga je pamtio iz Lewh-i mahfuza, a onda se spuštao Vjerovjesniku i objavljivao mu.

El-Qutburazi kaže u djelu *Hawašil-keššaf* kaže: "Riječ *inzal* leksički znači *uwa'*, tj. pokretanje (pomicanje) nečega iz višega ka nižem. Pojam 'višega' i 'nižega' ne postoji u Božijem Govoru, već se za njega koristi u prenesenom smislu. Na to se misli kada se kaže da je Kur'an pojam koji opstoji po Allahovoj Biti, a

njegovo objavljivanje se događa riječima i slovima koji aludiraju na taj pojam. Ili ako se kaže da su slova Kur'an, onda se njegovo objavljivanje odnosi na ono što je zapisano u Lewh-i mahfuzu. Prvo mišljenje je odgovarajuće jer se prenosi kao jedno od dva jezička značenja. No, moguće je da se pod objavljivanjem Kur'ana misli na njegovo postojanje na dunjalučkom nebu, nakon zapisivanja u Lewh-i mahfuzu. Ovo značenje saglasno je drugospomenutom mišljenju. Pod pojmom objavljivanja knjiga poslanicima misli se na to da melek duhovno sluša i pamti od Uzvišenog Allaha ili pamti iz Lewh-i mahfuzi, a onda se spusti poslaniku i objavi mu".

Neko je spomenuo da postoje tri mišljenja o objavljivanju Kur'ana Vjerovjesniku, a.s.:¹⁴

objavljivanje izgovorom i značenjem (*lafz we'l-ma'na*); Džibril je pamti Kur'an iz Lewh-i mahfuzi i objavljivao ga. Neko je rekao da su kur'anski harfovi iz Lewh-i mahfuzi; svaki harf je veličine kao brdo Qaf, a ispod svakog harfa pohranjena su značenja koja niko sem Allaha ne zna;

Džibril je objavljivao samo po značenjima, Poslanik je naučio ta značenja i onda ih izražavao na arapskom jeziku. Onaj koji zagovara ovo mišljenje pridržava se vanjskog značenja ajeta: "Donosi ga Džibril Vjerni na srce tvoje..." (Eš-Šu'ara, 193-194)¹⁵;

Džibril je usadivao u Vjerovjesnikovo, a.s., srce značenje Kur'ana, o onda ih je on izgovarao na arapskom jeziku; stanovnici nebesa Kur'an su učili na arapskom jeziku pa je na tom jeziku kasnije i objavljen.

Bejheqi smatra da se ajetom: "Zbilja, Mi smo ga počeli objavljivati u noći Kadr!" (El-Qadr, 1) misli – a Allah opet najbolje zna, dodaje on – na značenje: "Mi smo dopustili da ga melek čuje i razumije pa smo mu objavili ono što je čuo". Dakle, zaključuje Bejheqi, "melek je prenosioc Kur'ana iz 'višega' ka 'nižem'".

Ebu Šame veli: "Ovo značenje je ispravno u svim iskazima objavljivanja koji se pripisuju Kur'anu ili jednom njegovom dijelu. Ovo mišljenje je potrebno sljedbenicima sunneta koji vjeruju u bespočetnost Kur'ana (*qidemu'l-Qur'an*), jer je on *sifat* (svojstvo) koji opstoji po Allahovoj Biti".¹⁶

Ono što potvrđuje činjenicu da je Džibril slušao i pamti od Allaha, dž.š., jeste ono što prenosi Et-Taberani u hadisu od En-Nuwwasa b. Sem'ana na *merfu'* način: "Kada Allah objavljuje *wahj*, nebesa se žestoko tresu zbog straha od Njega. A kada to čuju stanovnici nebesa, onesvijeste se i padnu na sedždu. Prvi koji od njih podigne svoju glavu bude Džibril, pa mu onda Allah objavi Svoj *wahj* koji želi. Potom Džibril s tim *wahjom* prođe pokraj drugih

meleka i kada god prođe pored nekog neba, njegovi stanovnici upitaju ga: 'Šta je rekao naš Gospodar?' 'Istinu' – odovori Džibril, i, na kraju, zaustavi se tamo gdje mu je naređeno".

Ibn Merdewejh prenosi od Ibn Mes'uda slijedeću *merfu'* predaju: "Kada Allah objavljuje *wahj*, stanovnici nebesa čuju zvonjavu poput zvonjave lanca niz kamenu litcu, uplaše se i pomisle da je nastupio Sudnji dan". Hadis se nalazi u *Sahihu*.¹⁷

U *Tefsiru* Ali ibn Sehla en-Nejsaburijja stoji: "Većina uleme misli da je Kur'an u noći Lejletu'l-qadr odjedanput objavljen iz Lewh-i mahfuzi do 'kuće' koja se naziva 'Kućom moći' (Bejtu'l-'izzeh), i tako ga je Džibril zapamtio. Stanovnici nebesa iz straha od Allahovog Govora onesvijestili su se, a kada je pored njih prošao Džibril, oni si došli k sebi i upitali: 'Šta je rekao vaš Gospodar?' Odgovoreno im je: 'Rekao je Istinu, tj. Kur'an'. A to je značenje Allahovih Riječi: "*Pa kad strepnja mine iz srca njihovih...*" (Sebe', 23). Džibril je Kur'an donio do 'Kuće moći' i izdiktirao ga plemenitim pisarima, tj. melecima – to je značenje ajeta: "*U rukama pisara, plemenitih, čestitih!*" (Abese, 15-16).

El-Džuwejnijj kaže: "Objavljeni Allahov Govor dijeli se u dva dijela. Prvi dio je onaj dio gdje je Uzvišeni Allah rekao Džibrilu: 'Reci vjerovjesniku kome se šalješ da Allah govori to i to a

naređuje to i to!' Džibril bi razumio ono što bi mu njegov Gospodar rekao, a onda se spustio vjerovjesniku i rekao mu riječi njegova Gospodara. Te riječi nisu bile nalik riječima nekog vladara koji njima nekoga obavezuje pa kaže: 'Reci tome i tome da mu njegov gospodar kazuje da se potruđi u služanju i da sakupi vojsku za borbu!' Ako bi vjerovjesnik i rekao: 'Gospodar kaže da ne zanemaruj služanje Njemu niti da vojsku ostaviš podijeljenju već da je bodriš na borbu! – ne bi mu se pripisala laž niti bi uskratio dostavu poslanstva. Drugi dio je onaj kada je Allah, dž.š., rekao Džibrilu: 'Uči, čitaj vjerovjesniku ovu Knjigu, pa mu Džibril 'spusti' neke riječi od Allaha bez ikakve izmjene, kao kada neki vladar napiše pismo, dostavi ga sekretaru i kaže mu: 'Pročitaj ga pred tim i tim!' I ovaj to učini bez ikakve izmjene u riječima i slovima".

Smatram da je Kur'an objavljen na ovaj drugi način, a na prvi način je objavljen sunnet, kao što se u jednom hadisu navodi da je Džibril objavljivao i sunnet kao što je obavljivao Kur'an. Otuda je dozvoljeno prenositi sunnet po smislu (*bi'l-ma'na*)¹⁸ jer ga je i Džibril predavao po smislu, ali ga nije dozvoljeno čitati po smislu jer ga je Džibril dostavljao riječima (*bi'l-lafz*) i nije mu bilo dozvoljeno da ga objavljuje po smislu.

Tajna koja počiva u objavi

Kur'ana na gore navedeni način ogleda se u tome što se ibadet čini riječima i što taj govor posjeduje dimenziju 'idžaza tako da nikome nije dozvoljeno da zamijeni jednu riječ drugom riječju. Zatim, što svaki harf krije mnoštvo značenja koja se ne mogu obuhvatiti tako da niko nije u stanju da zamijeni sve ono što ta značenja sadržavaju. Ummetu je olakšano činjenicom da im je objava dostavljena na dva načina: u prvom slučaju, riječima im je preneseno ono što im se objavljuje, a u drugom slučaju, preneseno im je po smislu. Da im je sve preneseno riječima, to bi im predstavljalo poteškoću, ili da im je sve preneseno po smislu, ne bi bili sigurni u pitanju izmjene i iskrivljavanja. Dobro razmisli o tome!

Kod prethodnika (*selef*) pronašao sam suprotna stanovišta stanovištu koje iznosi El-Džuwejnijj. Naime, Ibn Ebi Hatim prenosi predajnim nizom od 'Uqajla a ovaj od Ez-Zuhrija, koji je bio upitan o objavi, pa je rekao: "Objava je ono što Allah objavljuje nekom vjerovjesniku, pa mu se to ustali u srcu i onda on to govori i piše – a to je Allahov Govor. U tom Govoru ima nešto što ne može biti predmetom govora niti ga iko može ispisati ili, pak, narediti njegovo pisanje. Međutim, ljudi su o njemu govorili pa im je objašnjeno da je Allah naredio da im se objasni i kao takav dostavi". (nastavlja se)

S arapskog preveo:
Mr Almir Fatić

¹ V. *Ed-Durru'l-menthur*, 5/70.

² V. *Ed-Durru'l-menthur*, 3/121.

³ V. *Ed-Durru'l-menthur*, 3/120.

⁴ V. *Ed-Durru'l-menthur*, 37140.

⁵ El-Bukhari (4876-4993); En-Nesa'i, *El-Kubra*, 'Kitabu't-tefsir' (578), 2/370-371; *Feda'ilu'l-Qur'an*, 12; Bejheqi, *Šu'ab*, 2/432.

⁶ *Nasikh we mensukh*, 59.

⁷ *Esbabu'n-nuzul*, 145.

⁸ V. *Ed-Durru'l-menthur*, 5/161.

⁹ 'Abdullah b. Muhammed b. 'Abdullah b. Omer en-Nekzawi el-Medeni el-Ensari Ebu Muhammed; rođen u Aleksandriji 214. H.; napisao: *El-Kamil fi'l-qira'at*, *El-Iqtida' fi ma'rifeti'l-waqf we'l-ibtida'*, v. *Husnu'l-muhadarat*, 1/288; *Bugjetu'l-wu'at*, 288-289; *El-Lisan*, 3/352; *Mu'džemu'l-mu'ellifin*, 6/129.

¹⁰ Ovo u zagradi preneseno je iz djela *Šu'ab*. 2/331.

¹¹ Bejheqi, *Šu'ab* (1959), 2/331-332. Smatram da je je sened ove predaje slab (*da'if*) jer prenosioc Ali b. Bikar, koji je isti-

no ljubiv prenosioc, kako se to navodi u *Et-Taqribu*, 2/32, *El-Keššafu* 2/243 i *Et-Tehdhibu* 1/286, proturiječi prenosiocu Weki'iu koji prenosi predajnim nizom: Alija – Khalid b. Dinar – Ebu'l-'Alije – Omer, r.a. Weki'ov rivajet je ispravniji budući da on prenosi od Khalida b. Dinara a ovaj od Ebu'l-'Alijeta. Bejheqi u *Šu'abu* veli: "Ali Bikar proturiječi Weki'iu koji na *merfu'* način prenosi od Omera, a čiji je rivajet ispravniji".

¹² Bejheqi, *Šu'ab* (2435), 2/471, i dodaje: "Ukoliko je sened ove predaje ispravan, ona znači kao da je sa svakog neba silazilo sedamdeset meleka, a ostali melec su oni iznad sedmoga neba. U senedu se nalazi nepoznata osoba, a Allah opet najbolje zna!"

¹³ V. *El-Burhan*, 1/229.

¹⁴ *Ibid.*, 1/229-230.

¹⁵ Et-Taberani u djelu *Saruhu's-senneh*, 25, kaže. "On – tj. Kur'an – Allahov je Govor i Njegova objava. Što se tiče njegovog jedinstvenog značenja, prema našem mišljenju, ispravno je slijedeće kazati: Kur'an je Allahov, dž.š., nestvoreni Govor (*kalamulah gajru makhluq*) u pogledu načina na koji je zapisan, kako se uči/čita, ili na kojem se mjestu uči, bilo na nebu ili zemlji, i

kako se pamti, bio on zapisan u Lewh-i mahfuzu ili ispisan na pločama pisara, uklesan u kamenu, na papiru, zapamćen u srcu ili na jeziku. Onaj ko misli suprotno ovome ili, pak, ustvrdi da je Kur'an na zemlji ili nebu nešto drugo od onoga što učimo svojim jezicima i što je zapisano u našim mushafima, i u to srcem povjeruje, mišlju pomisli ili jezikom iskaže – on je nevjernik, njegova krv i njegov imetak su dopušteni i takav nema ništa sa Allahom niti Allah sa njim".

¹⁶ *El-Esma' we's-sifat*, 1/362.

¹⁷ El-Bukhari (4800); *Fi khalq ef'ali'l-ibad* (465), 151; Ebu Dawud (4738); El-Laleka'i, *Usulu'l-itiqad* (547, 548, 549), 2/333-335; 'Abdullah, *Es-Sunneh*, 71; Ibn Khuzejme, *Et-Tewhid*, 145-147; Bejheqi, *El-Esma' we's-sifat*, 1/326; El-Asbehani, *El-Hudždžde* (110), 1/261; El-Khatib, *Tarikh*, 11/392; Ibn Hibban (37), 1/223-224.

¹⁸ Učenjaci dozvoljavaju prenositi hadis po smislu onome ko je dobro upućen u pojedinosti jezika, pod uslovom da bude precizan. O tome v. više u mojoj raspravi pod naslovom "Prenošenje hadisa po smislu i mišljenja učenjaka o tome".

Porodične veze

- uloga omladine u održavanju porodičnih veza -

Scenario 1:

Abdullah je imao samo devet godina kada su se njegovi roditelji razveli. On uopšte nije znao šta su značile riječi koje mu je majka uputila: „Tvoj otac i ja ćemo se razvesti.“ Znao je da su se njegovi roditelji dosta prepirali i da je nalazio svoju majku kako plače u kuhinji. Jednom je njegov otac digao ruku na majku, ali se suzdržao. Abdullah je mislio da je razvod pružanje pomoći i pokušaj rješavanja problema koji su zadesili porodicu.

Bio je šokiran kada je našao oca kako pakuje kofere i u njih stavlja samo svoje stvari. „Šta to radiš, baba?“ upitao je. On mu je rekao da zbog razvoda ne može više živjeti u istoj kući i da ide u drugi obližnji grad. Nakon toga reče: „Tvoja majka i ja smo odlučili da je to najbolje što možemo učiniti.“

Izaći vani? Šta to znači? Hoće li mi neko kazati šta je to? Šta je sa onim što ja želim da se dogodi? Šta je sa onim što je za mene najbolje? Avaj, odluka je donijeta i malo je šta u tome Abdullah mogao promijeniti. Njegov otac je izašao iz porodične kuće tako da je Abdullah odrastao sa svojom majkom. On je veoma malo provodio vremena sa svojim ocem. Ljut na oca što ga je odbijao, Abdullah se družio sa momcima koji su se upuštali u avanture čineći grijeh. Abdullah je puno htio da skrene pažnju svoga oca na sebe. Nažalost, njegov otac je bio suzdržan, a on je tonuo sve više i više u grijeh. Njegova majka je bila savladana ali je bila uporna čineći dovu Allahu da Abdullaha uputi i vrati na Pravi put.

Scenario 2:

Hatidža je imala 15, Nusajba 13, a Ahmed 10 godina kada je njihov otac umro a njihova se majka preudala. Oni vrlo dobro pamte kako su njihovi djedovi i nane, sa obje strane, bili iznenađeni zbog majčine odluke da se preuda. Njihov djed, nana, amidže i tetke, svi su zajedno odlučili da nika da više ne govore sa njihovom majkom. Odnosi sa njenom familijom su se pogoršali.

Njihov očuh je bio fin čovjek i oni su vrlo dobro shvatili da je njihova majka puno voljela njihovog oca, ali da se zbog njihovog i njenog dobra preudala. Sada sa njihovim očuhom koji sa njima živi, djeca nisu mogla

prekinuti odnose sa proširenom familijom. Hatidža i Nusajba su odlučile da preduzmu nešto.

Jednog dana su pozvali njihovog djeda po ocu i rekli mu da im otac puno nedostaje. Djed ih je utješio. Oni su svom djedu rekli da su el-hamdu lillah imali sreće što je njihov očuh mnogo sličan njihovom ocu i da su srećni sa njim. Srce njihovog djeda je bilo uzrujano kada je sreo tog čovjeka koji je bio dosta sličan njegovom sinu. Samo nakon nekoliko minuta sa njihovim očuhom, djed je osjećao rasterećenje jer je uvidio da djeca zaista imaju oca u životu i da se njegova snaha osjeća sigurnom i srećnom. Ubrzo zatim djed je razgovarao sa starijima u porodici i uvjerio ih da se porodične veze moraju obnoviti.

Da li se ti možeš pronaći u nekom od navedenih scenarija? Da li imaš drugove čiji su roditelji razvedeni? Šta je sa tvojim drugarima koji imaju očuha ili maćehu? Šta bi ti uradio da si kojim slučajem Abdullah? Šta bi da

si na mjestu Hatidže, Nusajbe ili Ahmeda?

Islam poklanja veliku pažnju porodičnom jedinstvu, vezama i miru. Dok se roditelji raspravljaju oko porodičnih problema, islam ne smatra da mladež, poput tebe, ne treba imati nikakvog udjela u onom šta se među njima dešava. Vrlo je bitno šta će biti tvoj udio u tome, a uopšte nije bitno koliko misliš da si u pravu jer nikada nema isprike za nepoštovanje i nemilosrdnost među tvojim roditeljima, naročito ako si je ti uzrokovao. U mnogo sfera familijarnog života, uloga i pomoć mladeži je jako bitna. Nekada, ako se samo jedan dio porodičnih veza zapostavi i zanemari, samo taj dio može narušiti mir i sreću cijele porodice.

Samo Uzvišeni Allah zna da li će muž i žena moći paziti i izdržavati svoju djecu. Dok mnogo porodica živi mirnim životom, mnogo drugih to ne može. Mi čujemo za mladence koji su

završili sa svojim brakom, za parove koji su rastavljeni i za izbezumljene porodice koje hoće da se rastave i ponovo vjenčaju.

Mnogo od ovoga ti zvuči poznato, a vjerovatno su ovo za tebe zastrašujuće vijesti. Žalosno je kada se porodice rastavljaju, ali važno pitanje u tome je, šta omladina – pogodena djeca – rade kada se to desi? Da li oni imaju bilo kakve koristi u tome kada kažu da im je njihova neodgovornost opravdanje, kao što je Abdullah iz prvog scenarija, uradio kada je dao sve od sebe da skrene očevu pažnju? Da li ta djeca ulažu napore da pomognu porodici da ostane zajedno ili da pomire svoje roditelje?

Danas najveća poruka mora biti da omladina ne smije biti tihi i pasivni posmatrač dok se njihova porodica rastavlja. Vrlo je važno kako će omladina biti u tome uključena? Dok mnogo omladine želi da služi Allahu, ljudima i da promijeni svijet, nekada najveći projekat koji zaslužuje pažnju je njihova uloga u vlastitim kućama.

Održavanje porodičnih veza

Prvo, budi pažljiv. Nijedna se porodica ne rastavi preko noći. Postoje vrlo jasni znaci i upozorenja da nešto ne valja. Biti pažljiv ne znači reagovati; to znači biti svjestan, spreman i sačinjavati u mislima (a ako treba i pisano) bilješke o prirodi porodičnih veza. Dok posmatraš budi što više objektivniji. Nemoj stati na stranu oca ili majke, samo posmatraj i pokušaj da razumiješ njihove tačke gledišta.

Drugo, budi tamo. Od trenutka kada primijetiš da nešto nije u redu u porodici, nastoji da napraviš raspored kako bi što više slobodnog vremena mogao provesti u kući. Udaljavanjem od kuće i bježanjem od problema nećeš riješiti probleme. Kao tinejdžer možda možeš otići od kuće i provesti vrijeme sa drugovima, ali šta je sa tvojim braćom i sestrama koji su suviše mladi da mogu otići sami iz kuće? Ko će ih zadržati dok se tvoji roditelji svadaju? Ko će pomoći mladima da se osjećaju bezbjednije i sigurnije ako nisi tamo?

Ako si kod kuće to će dati šansu tvojim roditeljima da razgovaraju s tobom. Ako si u dnevnoj sobi a tvoja majka čita knjigu, vrlo je moguće da ona ostavi knjigu samo da bi ti ispričala kako se osjeća. Vrlo je važno da budeš kod kuće jer će na taj način

tvoji roditelji prepoznati da će njihova bilo kakva odluka u vezi braka uticati na tebe. Tvoje prisustvo će pomoći da se prepoznaju teške posljedice rastavljanja i razvoda.

Treće, budi aktivan. Kada saznaš da nešto nije u redu sa tvojom majkom i ocem odluči da razgovaraš sa svakim od njih odvojeno. Upitaj ih kako se slažu? Pitaj ih da li možeš bilo šta da učiniš kako bi im pomogao? Ponekad ih možeš uključiti u rješavanje školskog zadatka i tako ignorisati njihove nesuglasice.

Reci im da si tužan zato što su oni takvi jedno prema drugom. Daj im prijedlog da potraže profesionalni savjet ili makar da razgovaraju sa lokalnim imamom o problemima sa kojima se susreću. Najvažnije je da tvojim roditeljima postaviš sljedeće pitanje: „Kako ja mogu pomoći?“ Zatim saslušaj šta će ti odgovoriti pa ako zaista možeš da pomogneš, onda pomoz.

Četvrto, uči dovu. Najjača pomoć koju možeš pružiti tvojim članovima porodice jeste da učiš dovu Allahu da zaštiti porodicu od razdvajanja. Zapamti da, bez obzira na sve, samo Allah zna da li je za porodicu bolje da ostanu zajedno ili da se rastave. Možda jedan ili drugi član porodice ne želi da ispravi svoje destruktivno ponašanje ili stavove.

Ako se, voljom Božjom, tvoja familija rastavi, kako ćeš se prema tome odnositi?

Projekat pomirenja

Prvo, uči dovu. Puno puta mladi ljudi zaboravljaju da je Uzvišeni Allah kadar i da roditelji ne mogu ostvariti razvod braka osim Allahovom voljom. Ako Allah hoće da tvoja porodica bude iskušana razvodom ili rastavljanjem, onda će tvoj prvi korak biti da uputiš dovu (molbu) Allahu da podari svakom od njih ono što će biti najbolje za njihovu vjeru, porodicu i budućnost. Ljudi se često iznenade kako određeni članovi porodice koji su izgubili svaku nadu za pomirenjem, odjednom dobiju snagu i srčanost pa se pomire sa drugima (ponekad i godinama nakon svade).

U vrijeme najvećeg beznada, Uzvišeni Allah može ponovo povezati srca i vratiti dobre porodične veze, bratstvo i sestrinstvo. U Kur'anu nas Allah podsjeća,

„Svi se čvrsto Allahova užeta držite i nikako se ne razjedinjujte! I

sjetite se Allahove milosti prema vama kada ste bili jedni drugima neprijatelji, pa je On složio srca vaša i vi ste postali, milošću Njegovom, prijatelji; i bili ste na ivici vatrene jame, pa vas je On nje spasio. Tako vam Allah objašnjava Svoje dokaze, da biste na Pravom putu istrajali“ (Alu Imran: 3).

Drugo, budi tamo. Jedan od najlakših poteza koji se mogu preduzeti tokom spora jeste prekinuti sve veze i kontakte sa spornom stranom. Dok je ovakav potez lak i očigledno praktičan, on je, u stvari, refleksija neislamskog ponašanja koji se od strane islamskog učenja osuđuje. Poslanik, a.s., je rekao:

„Nemojte kidati veze jedni sa drugima, nemojte napuštati jedni druge, nemojte mrziti jedni druge, nemojte činiti zlo jedni drugima. Budite braća kao što vam je Allah Uzvišeni naredio“ (Sahihu-l-muslim, 16: 120).

Ovaj podsjetnik od Poslanika, a.s., je koncizan i jak a završava sa direktnom naredbom „budite braća“ koju nam je Allah poslao. Zaista, ta direktiva je izvedena iz kur'anskog pogleda:

„Vjernici su samo braća, zato pomirite vaša dva brata i bojte se Allaha, da bi vam se milost ukazala“ (El-Hudžurat: 10).

Kao mlada osoba, ti možeš mnogo toga iskoristiti ako budeš izvor pomirenja između tvojih roditelja ili drugih članova porodice. Dok su roditelji ili drugi punoljetni članovi porodice, puni svoje historije, između njih vjerovatno postoje podozrenja i preispitivanja namjera svakog od njih. A ti u tome možeš biti novo lice i osvježavajući pogled kada nekom od njih kažeš: „u čemu je problem i kako ja mogu pomoći?“ Hatidža i Nusajba su uzele stvar u svoje ruke, u drugom scenariju, i Uzvišeni Allah im je pomogao da uspješno poprave porodične veze.

Zaključna razmatranja

Kao mlada osoba, ti se susrećeš sa puno izazova u svakodnevnom životu. Ovaj tekst će ti pomoći da pružiš sebi aktivnu ulogu u održavanju jakih porodičnih veza i relacija. Kada se sve više i više porodica susreće sa teškim vremenima i problemima, mladi ljudi ne smiju bježati i skrivati se u svijet neodgovornosti.

Moraš zastati i spoznati da, umjesto pasivnih posmatrača koji su u porodici i među starijima, ti možeš i treba da uzmeš aktivnu ulogu u pomirenju srca ljudi koji su zapali u prepirke i svade. To moraš učiniti samo radi zadovoljavanja Allahovog zadovoljstva. Onda ćeš, uz Božju pomoć, ako Bog da, biti u stanju da pomogneš bližoj a i daljoj porodici.

islamonline.net

S engleskog,
Džemo Redžematović

Vješanje iračkog predsjednika u službi medijske kampanje

Sadamova zadnja uloga

S pojavom prvih snimaka vješanja i vrijeđanjima na internetu, Sadam je već bio mučenik, a vatra između šiita i sunita u Iraku raspaljena je. Dok su sukobi jačali, mediji su preplavljeni novim snimcima Sadamove smrti. Bivši irački predsjednik i mrtav je poslužio nekadašnjim zapadnim saveznicima

Dok su se muslimani širom svijeta, u rano jutro 30. decembra, pripremali za proslavu Bajrama, a cijela planeta bila u iščekivanju Novogodišnje noći, Sadam Husein je igrao svoju posljednju ulogu. Čovjek koji je godinama vladao Irakom, vodio tri velika rata i držao tu zemlju u izolaciji skoro deceniju, završio je na vješalima. Mada je to od Nirnberškog procesa bilo prvo izvršenje smrtno kazne nad nekim svjetskim političarem, Sadam Husein je mnogo prije sudske presude bio osuđen na smrt. Kada su prvi američki tenkovi ušli u Bagdad, a marinci ga raščupanog izvlačili iz zemunice u kojoj se krio, Sadam je nesvjesno igrao glavnu rolu u medijskoj sapunici. Stao je pred vješala, kada je zapadnim scenaristima to trebalo, i umjesto uloge velikog vođe, zaigrao rolu mučenika.

Ipak, tokom prve vojne intervencije 1991. godine, irački lider najmanje je bio mučenik. Poslije dugo godina uživanja na lovorikama, prvi put našao se na udaru zapadnih medija. Čovjeku koji je nekad predstavljan kao branik zapadne demokratije protiv iranskih islamskih revolucionara, nakon decenije vladavine pripala je uloga lošeg momka. Dok su iračke trupe marširale Kuvajtom, a saveznička vojska gomilala u saudijskoj pustinji, zapadni novinari su Sadama predstavljali kao diktatora. Saveznički avioni udarali su po iračkim trupama razbacanim po pustinji, a medijski projektili udarali su od Los Anđelesa do Londona. Snimani su prilozi o Sadamovom privatnom životu, pisani kilometri tekstova o njegov-

im sinovima koji su u Iraku zavodili teror, puštani arhivski snimci leševa šiita i Kurda koje su irački vojnici ostavljali iza sebe. Ista taktika nastavljena je i u vrijeme dugogodišnjih sankcija. Za konzumente medijskih giganata poput CNN-a ili BBC-a, djeca koja su u Iraku umirala bez lijekova, ljudi koji su gladovali, nijesu bili žrtve embarga, već Sadamove diktature. U očima prosječnog gledaoca Sadam je bio zao koliko i sam šejtan.

Možda zbog toga nikom nije ni zametala uloga koju je bivši irački predsjednik dobio u kontroverznom crtanim TV šou "South Park". Trey Parker i Matt Stone, autori emisije koja iz nedjelje u nedjelju diže prašinu čak i među najliberalnijim Amerikancima, u filmu "South Park: Bigger, Longer and Uncut" predstavili su Sadama Huseina kao sataninog ljubavnika. U filmu, koji je u Iraku bio zabranjen, Sadam pokušava da iskoristi samog đavola i preuzme vlast na planeti. Mada je tokom prikazivanja kontrovernog filma bilo protesta zbog vulgarnosti kojim crtani film obiluje, nijesu zabilježeni protesti zbog uvreda na račun tadašnjeg iračkog predsjednika. Nakon višegodišnje medijske kampanje, svjetska javnost je prihvatila da je Sadam oličjenje zla. Vjerovatno zbog toga nije bilo protesta ni kada je procurila informacija da su američki vojnici Sadamu u zatvoru prikazivali taj film, kako bi

ga što više ponizili. Informaciju je potvrdio i jedan od autora filma, Matt Stone, koji je istakao kako se nada da je to "Sadama učinilo srećnim".

Iračkog predsjednika najmanje je učinila srećnim uloga koju je pred kamerama morao da igra kada je u Iraku počeo da se javlja prvi organizovani otpor. Da bi smanjila pritisak sa svojih vojnika, saveznička alijansa izvukla je Sadama iz zemunice i stavila ga na optuženičku klupu. A onda mu je, nakon smrtno presude za pokolj 148 šiita u Dujailu 1982. godine i 180 hiljada Kurda, ubijenih tokom akcije Anfal, dodjelila ulogu žrtve. Kada je zatrebalo, priče o krvavoj prošlosti, u medijima su zamijenjene izvještajem o hrabrom držanju pod vješalima, o tome kako je umro sa Kur'anom u ruci...

S pojavom prvih snimaka vješanja i vrijeđanjima na internetu, Sadam je već bio mučenik, a vatra između šiita i sunita u Iraku raspaljena je. Dok su sukobi jačali, mediji su preplavljeni novim snimcima Sadamove smrti. Bivši irački predsjednik i mrtav je poslužio nekadašnjim zapadnim saveznicima. Snimci njegovog leša i stražara koji ga vrijeđaju, smanjili su pobunjenički pritisak na savezničke vojnike i rasplamsali unutariračke sukobe. U istu svrhu iskorišćeni su i izvještaji o egzekuciji Sadamovih saradnika, Barzana Ibrahima i Al Tikritija. Njihov put od heroja do mučenika, indirektno je upozorenje ostalim arapskim liderima da onaj koji te dovede na vlast može te odatle skinuti, pa čak i ubiti. Kolika je snaga medijske igre sa Sadamovom smrću možda najbolje govori slučaj djece koja su obješena pri oponašanju egzekucije. Snimak Sadamovog pogubljenja koštao je života šest dječaka iz SAD, Pakistana, Indije, Saudijske Arabije, Alžira i Tunisa. Nažalost, dok bjesne frakcijske borbe, to neće biti jedine žrtve Sadamovog puta od heroja do mučenika.

Samir Kajoshaj

Htjeli da ismijavaju i Poslanika

Tokom višegodišnjeg prikazivanja crtane serije, autori "South Parka" ismijavali su glumce, pjevače, političare ali i religijske svetinje poput Isusa ili Djevice Marije. Čak su u vrijeme protesta zbog karikatura objavljenih u Danskoj, pokušali da u svojoj skandaloznoj emisiji prikažu i Muhammeda a.s. Ipak, zbog straha za bezbjednost, televizijska kuća "Comedy Central" odbila je da objavi epizodu u kojoj, između ostalog, Isus obavlja veliku nuždu po predsjedniku Bušu i američkoj zastavi. Sporna epizoda ipak je prikazana na drugoj TV mreži, ali je u sceni sa Muhammedom a.s. umjesto njegovog lika prikazan natpis "Comedy Central", koji je odbio prikazivanje navodne slike Muhammeda na svojoj mreži.

ELIF

gazetë islame

Hixhreti - reflektim i vlerave madhore

Historia botërore është e mbushur përplot me ngjarje historike dhe ndodhi të rëndësishme të cilat flasin për të kaluarën e lavdishme të popujve, të cilëve u takojnë këto ngjarje dhe ndodhi.

Popujt e mëdhenj kanë data të lavdishme dhe ndodhi grandioze, me të cilat kanë mbetur të pashlyeshëm në histori. Hixhreti në historinë Islame radhitet në ngjarjet më me rëndësi historike, fletët e të cilit janë të mbushura me shembuj e moduse për çdo gjeneratë, që flasin për fenomenin e të mbizotëruarit të unit i cili i shtrinë degët e tij në shumë fushëveprime kyçe të jetës.

Si asnjë ndodhi tjetër, hixhreti nuk pati ndikim vetëm në botën islame dhe jetën e muslimanëve, por ai paraqet datë me peshë të madhe në historinë e gjithëmbarshme njerëzore. Ai pati ndikim dhe i lëshoi rrezet e veta në tërë rruzullin tokësorë, dhe i ngjalli e freskoi zemrat e venitura të njerëzimit. Ai nuk ka la gjurmë vetëm në kohën në të cilën ndodhi, por gjurmët e tij shihen në të gjitha periudhat e historisë njerëzore.

Rrezet e hixhretit u reflektojnë në katër anët e botës. Në fillim ato rreze u reflektuan në vendet dhe popujt që ishin përreth Arabisë, por ma kalimin e kohës, me zgjerimin e shtetit Islam, me përhapjen e Islamit dhe takimin e tij me popuj e vende të ndryshme, ndikimi, influenza dhe jehona e hixhretit gjithnjë e ma tepër vinte në shprehje.

Hixhreti është prej atyre ngjarjeve në historinë botërore të cilat patën ndikim në ndryshimin e rrjedhave të shoqërisë njerëzore.

Hixhreti në vizionin dhe vetëdijen e muslimanit paraqet vullnet të pashuar, bindje të plotë, vetëdije të lartë, gatishmëri për aksion, në të cilin

vihet nën këmbë lakmia për të kalueshmen dhe të përkohshmen, ai është veti e muslimanit që nuk e njeh rivalin në historinë e njerëzimit, dhe mbi të gjitha paraqet përlulësi e dëgjueshmëri ndaj urdhrat të krijuesit, e shkaktuar nga dashuria ndaj Tij. Duke e përkujtuar hixhretin e të dërguarit të Allahut prej mesit të kufrit në atë të imanit, besimtarit veten e ngrit në një shkallë më të lartë të vetëdijes dhe përlulësisë ndaj Allahut të madhërisëm.

Si ndodhi me rëndësi hixhreti flet shumë për gjeneratat e reja. Atmosfera në Meke, nisja në rrugë dhe arritja në Medine janë porosi madhështore për muslimanin.

Hixhreti në shpirtin e besimtarit ngjall dashurinë ndaj Islamit, duke vënë në spikamë dashurinë gatishmërinë për sakrifica, përmes tij kumbon një lartë një zë i cili flet për ngadhënjimin e të vërtetës dhe realitetit dhe zhdurjen e gënjeshtres dhe të mbrapshtës. Ky zë i dridh tagutë-plangprishësit dhe mohuesit e të vërtetës, fut në zemrat e tyre frikën dhe tmerrin sapo e dëgjojnë atë, e kjo ngase ai dëshmon për gatishmërinë e muslimanit që të sakrifikon çdo gjë për idealet e tij mad-

hore.

Hixhreti është inspirim madhështor i rinisë së umetit për reforma në jetën e tyre të gjithëmbarshme, ngjallës i ndjenjave islame te bijtë e kësaj feje që për hir të saj të sakrifikojnë çdo gjë që kanë në disponim; ai nxit fuqinë e besimit dhe arsyes së shëndoshë që me çdo gjë t'i kundërvihet tiranisë, dhunës dhe padrejtësisë.

Sado që të mundohen penat e kolosëve të umetit të thurin fjalë miradije për hixhretin dhe ta tregojnë vlerën e tij, nuk do t'ia dalin dot t'i përfundojnë sepse ai është kufiri i cili bëri ndarjen në mes dritës dhe territ, realitetit dhe gënjeshtres, të mirës dhe të keqes në formë të organizuar.

Hixhreti, kjo ndodhi madhështore Islame, ka karakter polidimensional, gjegjësisht ka karakter fetar, politik, shoqërorë, ekonomik etj. Ndikimi i tij u reflektua në të gjitha sferat e jetës njerëzore, duke filluar nga lidhja e njeriut me Zotin, shoqërinë, natyrën, jetën, shkencën etj.

Me hixhretin filloi të fryj një erë e re e rregullimit shoqërorë dhe sistemit qeverisës

në botë, një mënyrë e re objektive e marrëdhënieve shoqërore dhe ekonomike ku ruhej interesi i të gjitha palëve.

Hixhreti është ndodhi e pashoqe në histori, e demonstrimit të besimit të fortë, guximit, trimërisë e sakrifikimit. Kjo shihet nga vendosmëria e muslimanëve që për hir të besimit t'i sakrifikojnë edhe shpirtat e tyre.

Hixhreti e ndërroi fizionominë e botës dhe i dha jetës një kahje tjetër, ngase në skenë dalin luftëtarët e paqes, prosperitetit, drejtësisë dhe bartësit e vlerave madhore morale. Me këtë lëvizje të urtë e kolosale, para muslimanëve u hapën shpresa të reja për ngadhënjim; horizonte të reja në misionin dhe predikimin e të vërtetës; faqe të reja në fitoret e këtij umeti dhe regjistrin e të arriturave të tij; shtigje të reja të depërtimit të dritës dhe copëtimit të errësirës; ndjenja dhe aspirata në ngritjen e themeleve të forta të shtetit Islam në të cilin do të mbretërojë drejtësia, siguria, paqja; ku do të lulëzojë civilizimi, përparimi dhe do të lartësohet e vërteta.

Hixhreti qe një nismë e re për në revolucion i cili frytet e veta do t'i japë me sukses dhe

do të ketë sukses në shumë plane:

- Me të filloi një epokë e re në historinë e thirrjes Islame, zë fill konstituimi i shtetit Islam i cili do të jetë bartës i Islamit në mbarë botën. Kjo bashkësi e cila do të jetë produkt i hixhretit, do t'i thejë përfundimisht forcat e errëta satanike dhe do ta ngushtojë hapësirën e manovrimit të idesë shterpe ateiste në mesin e njerëzve.

- Me hixhretin u hapën shtigje të reja të prezantimit të platformës Islame në arenën ndërkombëtare, që në këtë mënyrë ta firmosin fillimin e erës së kthimit të prestigjit dhe dinjitetit të njeriut, lirim-in e tij nga robërimi njeriut dhe ngritjen në pedestalin që e meriton. Pas hixhretit, muslimanët nuk mbetën vetëm objekt, por ata bëhen subjekt kreativ në histori.

- Hixhreti në esencë paraqet transformim të dy anshëm. E para, në shoqërinë e Medinës duke e shpëtuar atë nga turbullirat e pa kuptimta që trazonin kohë pas kohe shpirtat e tyre; dhe e dyta në nxitjen e të logjikuarit të opinionit të atëhershëm në seriozitetin e fesë Islame dhe misionit të Muhamedit – paqja dhe mëshira e Allahut qoftë mbi të- e cila dita ditës po depërtonte në terena të reja dhe fuqishëm ofronte programin e shpëtimit të njerëzimit.

- Hixhreti flet për përgjegjësinë e lartë, shpirtin e çiltër dhe bindjen e fortë të muslimanëve të parë, të cilët u vendosën për një hap të këfillë. Kurrë në zemrat e tyre nuk u paraqit frika, duke demantuar me këtë ata të cilët mundohen ta quajnë kështu hixhretin, por këtë e bënë nga dashuria e thellë ndaj fesë.

Hixhreti është shkollë për të gjitha kohërat. Në të besimtarit shih planin e zhvillimit të thirrjes në mes njerëzve, shih shtigjet e ngadhënjimit shpirt-

tërorë. Hixhreti është transformim prej mjedisit të kufrit në atë të imanit, kalim prej gradës së parë të qëllimit të Islamit, thirrjen e njerëzve dhe njoftimin e tyre me fenë hyjnore, në shkallën më të lartë të qëllimit të tij, formimin e shtetit dhe marrjen e kompetencave të udhëheqësisë shpirtërore dhe politiko-administrative nga ana e të dërguarit të Allahut.

Kjo ndodhi madhështore e historisë sonë të lavdishme, është mësuese e denjë e njerëzimit për domosdoshmërinë e gjithanshmërisë së programit i cili synon transformimin e shoqërisë.

Për muslimanët e sodit, hixhreti kërkon që me vëmendje ta studiojnë çdo aspekt të tij. Gjendja momentale të cilës i janë ekspozuar muslimanët i ngjan asaj të kohës së të dërguarit të Allahut në disa segmente. Torturat, persekutimet e dhunimet që përjetojnë muslimanët janë përkujtim i gjendjes së muslimanëve në Meke. Rruga e të dërguarit të Allahut për në Medine, duhet ta paraqesë orvatjen tonë që ta kontrollojmë veten, sjelljen, rrethin dhe të nisemi rrugës së logjikës së shëndoshë, të shohim se a i jemi nënshtruar të madhit Zot plotësisht. Arritja e të dërguarit të Allahut në Medine, duhet ta paraqesë arritjen tonë shpirtërore në grada më të larta të devotshmërisë dhe fitoren përfundimtare.

Hixhreti paraqet një nga ngjarjet më të rëndësishme të historisë Islame dhe mbarënjëzore, sepse reflekton vlera pozitive në planin njerëzorë dhe pati ndikim në ndryshimin e rrjedhave të shoqërisë njerëzore.

Disa nga mësimet dhe mesazhet më esenciale të hixhretit, do t'i rumbullakojmë me sa vijon:

1- Besimi i fortë dhe bindja e paluhatshme në të vërtetat islame. Gjenerata e parë, e frymëzuar me të vërtetat madhore islame dhe besimin e fortë, tregoi gatishmëri të pa mohueshme që të bëhen kurban të idealeve. Bindja e thellë dhe besimi i fortë i motivuan për hixhretin-shpërnguljen,

pa u paraqitur në zemrat e tyre frika apo lakmia pas të mirave materiale që i lenin në mekë.

2- Hixhreti në shpirtin e besimtarit ngjall dashuri ndaj Islamit, duke vënë në spikamë gatishmërinë për sakrificat, përmes tij kumbon lartë një zë i cili flet për ngadhënjimin e imanit-besimit dhe zhdukjen e mosbesimit e tradhtisë.

3- Hixhreti reflekton në jetën e besimtarit një të vërtetë mjaft të rëndësishme për arritjen e sukseseve dhe triumfeve në fushën e thirrjes Islame, gjegjësisht punën e organizuar dhe realizimin e objektivave sipas një plani dhe programi të përpunuar mirë nga ekspertë të fushave të ndryshme.

4- Në hixhretin e pejgamberit të Allahut, pikë me rëndësi është edhe kontributi i rinisë, në të vërtetë, kontributi i djalit të Ebu Bekrit dhe dy vajzave të tij, të cilët morën pjesë aktive në mbarëvajtjen e punëve të hixhretit.

5- Solidariteti i muslimanëve në të gjitha kohërat dhe situatat. Muslimani duhet të interesohet për vëllezërit e tij musliman dhe t'ua zgjatë dorën e ndihmës, si në aspektin moral, poashtu edhe në atë material. Kështu vepruan muslimanët e Medinës kur u erdhën vëllezërit e tyre nga meka, ndanë me ata çdo gjë që kishin.

6- Ngritja e institucioneve, sepse në këtë mënyrë do të mund të ecin punët si duhet. Pejgamberi i Allahut me të ardhur në Medine, e ndërtoi xhaminë, pra institucionin bazë të shtetit.

Më në fund, hixhreti si proces i rilindjes sonë shpirtërore, pastrimit dhe vetëdijes, është kthim kah Allahu. Hixhreti është gatishmëri për orvatje dhe sakrifikim për ta ruajtur identitetin tonë shpirtërorë, kurse në aspektin shpirtërorë paraqet çlirim prej gjithë asaj që e varros idenë mbi Zotin dhe mbi jetësimin e Ligjit të Tij.

Mr. Bashkim ALIU

Nga Sadami tek dyqani i picave

Ka pak kohë që zemrat e muslimanëve të mbarë botës u tronditën nga pamjet spektakulare të shfaqura nga TV me prestigjioze të mbarë botës mbi varjen e liderit të Irakut, Sadam Husejn. U tronditën këto zemra jo për faktin se i varuri ishte një musliman (i mirë apo i keq) por për atë se çfarë dite bëhet kjo varje, ditë në të cilën gjithë bota islame festonte festën e madhërueshme të Kurban Bajramit. Në lajmet e medieve elektronike edhe të shkruara dominoi ky fakt. Nga të gjitha kontinentet filluan të jepen mendime se si ky burrë shteti e kishte drejtuar Irakun në këto dekada.

Patjetër që kjo bisedë nuk mund të anashkalohej edhe nga muslimanët e Shqipërisë së njëqind halleve dhe njëqind problemeve. Tema e ditës nëpër kafene, shtëpi, forumet e internetit Sadami dhe vetëm Sadami. Pati nga ata që e kundërshtuan regjimin e tij, pati nga ato që e mbrojtën, madje pati nga ato që shkuan më larg dhe thanë që ai do të shkojë në xehenem apo disa të tjerë që thanë se ai ishte shehid i Islamit (a thua se kanë marrë kompetencat e Zotit dhe e dinë se ku do të shkojë Sadami).

Ajo që më shqetëson më shumë se sa çështja e Sadamit është gjendja (morale) e atyre që merren me Sadamin. Le ti kthehemi jetës tonë të përditshme që është e mbushur me probleme fatkeqësisht të prekshme për të gjithë. Duke mos dashur tu marr shumë kohë dua ti ilustruj këtë gjendje me dy ngjarje të shkurtra. Pa dyshim që këto dy raste janë ndodhi të izoluara dhe shumë specifike që nuk mund të përgjithësojnë gjendjen e muslimanëve, por e sigurt është se janë sikur gjembat në trungun e trëndafil që thejnë erën dhe bukurinë e saj.

Dihet tashmë se kohët e fundit vëllezërit tanë muslimanë nuk po merren më vetëm me çështjet e besimit por edhe me aktivitete të ndryshme tregtare. Një fakt për tu përgëzuar. Mirëpo ç'ndodh? Një ditë të bukur vere, një person shkon të blejë një thes me misër. Sapo futet në dyqan dëgjon një përshëndetje "Selamu Alejkum". Nxiton blerësi ta kthejë përshëndetjen me "Alejkumu Selam" dhe me shpejtësi nxjerr nga xhepi dhjetë mijë lek. Vëllai musliman (që siç duket veç emrin ka të tillë) i kërkoi edhe një mijë lek tjera, duke i thënë se është rritur çmimi. Fshatari i pakënaqur nga çmimi del nga dyqani pa misër për tu kthyer edhe një herë në dyqan në kohën kur aty gjendej pronari. I ankohet pronarit për rritjen e çmimit të misrit vetëm në dyqanin e tij dhe i tregon sinqeritetin që e kishte shtyrë të tentoj të blejë mallin pikërisht aty, "më mirë paratë të ja jap një muslimanit". Pas disa debatesh, pronari thërret punëtorin e tij (në rastin tonë, vëllai musliman) dhe e pyet se pse ia kishte rritur çmimin misrit. Dhe, ja çfarë është përgjigja e vëllait tonë? "Vallahi që nuk ia kam rritur çmimin!" I befusuar nga përgjigja e "vëllait", fshatari merr thesin e misrit dhe shkon, tashmë me çmimin dhjetë mijë lekë dhe jo njëmbëdhjetë. Mirëpo, duke u larguar i habitur

kureshtja e shtyn të takoj shitësin, pas orarit të punës dhe e pyet: Si ka mundësi që u betove në Zot që nuk e ke rritur çmimin? U betova në Zot duke gënjyer, sepse përndryshe pronari do të më hiqte nga puna" thotë shitësi, dhe madje vazhdon të komentojë se lejohet te betohesh në Zot duke gënjyer kur je në raste të vështira. Shiti betimin në Allah për një mijë lekë!

Ka kohë që nëpër qytet po paraqiten si kerpudhat pas shiut dyqane që reklamohen nën emrin "Picë Hallall". Një tjetër sukses i "vëllezërve" tanë musliman. Vend ku ushqimi është edhe "hallall" e edhe i "lirë"!

Një ditë të bukur, në një nga këto dyqanet afrohet Hidajeti me dy fëmijët e tij për të ju blerë dy pica me çmimin dy mijë lekë. Pasi paguan pesë mijë lekë pret ndërkohë që picat të bëhen dhe bashkë me to të marrë edhe kusurin, që sipas llogaritjeve matematikore duhet të jetë një mijë lekë. Por sipas llogaritjeve të "vëllezërve tanë musliman" kusuri është "hiç". Kërkon shpjegime Hidajeti se pse nuk ka kusur, dhe përgjigja që i vjen është që picat nuk bëjnë nga dy mije lekë, por nga dy mijë e pesëqind, edhe pse në tabelën para dyqanit, aty ku reklamohet ushqimi "hallall" dhe i "lirë", shkruan ndryshe. Edhe ky shiti fjalën Hallall për jo më shumë se një mijë lekë!

Të dashur vëllezër, deri kur do të merremi me çështjen e Sadamit dhe të ngjashme me të, e t'i mbyllim sytë para problemeve që po e korruptojnë dhe degjenerojnë shoqërinë tonë.

Kapitulli i Sadamit u mbyll me varjen e tij, i joni është ende i hapur!

Firdeusi

Qëllimet dhe idetë prindërore

“O ju që besoni! Ruani vetveten dhe familjet tuaja nga Zjarri lënda e së cilës janë njerëzit dhe gurët.”
(At-Tahrim, 66:6)

Ky ajet tregon qëllimin si dhe seriozitetin e duhur të përpjekjeve tona në rritjen e fëmijëve. Qëllimi kryesor i edukimit dhe rritjes së tyre duhet të jetë përgatitja e tyre për të ardhmen – të Ardhmen Përfundimtare dhe të Pafundme. Vetëm një rrugë të qon drejt këtij suksesi. Është rruga e bindjes ndaj Krijuesit. Ne duhet t'i ruajmë fëmijët tonë nga marrja e një tjetër rruge sepse të gjitha rrugët e tjera të qojnë në flakët e Zjarrit të ferrit. Përpjekjet tona duhet të jenë aq urgjente sa do të ishin nëse shohim që flakët po i përpijnë fëmijët tonë.

Meqë kjo është një urdhër universal për të gjithë prindërit besimtar kudo që janë, ajo merr rëndësi të veçantë për ata që jetojnë në shoqëritë jo-muslimane për dy shkaqe kryesore:

Presionet për tu asimiluar nga të gjitha institucionet publike janë të pa rezistueshme. Kur shkollat dhe televizioni mbeten dy instrumentet më të efektshme për korrupsionin e të dy anëve, atë intelektuale dhe po ashtu të hapësirës emocionale të mendjeve rinore, kultura popullore dhe idetë sekulare sulmojnë nga të gjitha drejtimet e mundshme.

Institucionet që janë themeluar deri më tani për të përballuar këtë forcë të fuqishme asimilimi humbasin qëllimin si në numër ashtu edhe në kualitet. Në Shtetet e Bashkuara, për shembull, shkollat Islame mund të aco-

modojnë vetëm rreth pesë për qind të rinisë studentore muslimane. Më shumë se 95% do të shkojnë në shkollat shtetërore laike. Por, madje edhe ata që ndjekin shkollat Islame u mësohen vlerat dhe idetë e njëjta laike - humaniste që janë përjashtuar nga sistemi i shkollës publike meqenëse sot nuk ekziston ndonjë planprogram i veçantë Islam. Shkollat Islame thjesht shtojnë lëndët fetare si gjuhën arabe dhe Kur'an në një planprogram laik që mbetet i paprekur.

Rezultatet janë të tmerrshme. Përveç të gjithë zhurmës rreth Islamit duke qenë feja që shtohet më me shpejtësi në botë, fëmijët muslimanë në shtetet perëndimore iu nënshtrohen streseve në një masë alarmuese. Disa haptazisht e kundërshtojnë Islamin. Një numër i madh kanë dyshime dhe moskuptime rreth religjionit të tyre. Ata kërkojnë kompromise mes Islamit dhe jo-Islamit, apo qetësisht i zhvillojnë ato kompromise në jetët e tyre pa iu treguar prindërve. Si rrjedhojë kemi konfuzione, personalitete të dyfishta, debate me prindërit, apo rebelim.

Derisa kjo duhet të jetë stimuli për krijimin e shkollave dhe institucioneve tjera Islame më të mira, ne kurrë nuk duhet të harrojmë faktin që roli më i madh në rritjen dhe edukimin e fëmijëve ju përket prindërve. Kjo është detyrë e caktuar nga Allahu dhe ata do të mbajnë përgjegjësi për atë.

A jemi ne si prindër në

nivelin e duhur? A e kemi të paktën të qartë se ku duam të shkojmë dhe se si të arrijmë atje? A i kuptojmë mësimet Islame rreth të qenurit prindër si dhe përgjegjësitë tona sipas Sheriatit? Fatkeqësisht përgjigja është “jo”. Qëllimet tona sikurse dhe idetë rreth të qenurit prindër tregojnë të njëjtat konfuzione që i gjejmë në gjeneratën e ardhshme rreth Islamit. Këtu është një shikim i disa qëndrimeve dhe “të vërtetave” të gabuara rreth të të qenurit prindër.

“Nuk kanë rëndësi ndikimet e jashtme nëse shtëpia është në rregull”

Një shtëpi e mirë është thelbësore për një rritje të duhur. Në të njëjtën kohë, ne nuk mund të jemi të vetëkënaqur nga influencat e jashtme. Fëmijët, sikurse bimët e paçelura mirë, duhet të mbrohen nga mjedisi i dëmshëm, nga shokët, media, librat, apo çfarëdo që e rrethon. Nuk duhet lejuar fëmijët që të futen në llojlloj drejtimesh të ndryshme në shpresa të rrejshme se ata në fund do t'i rregullojnë të gjitha gjërat për veten e tyre.

“Nuk ka ndonjë dallim nëse nëna qëndron në shtëpi

apo punon jashtë”

Të gjithë fëmijët kanë nevojë për dashurinë dhe prezencën edukuese të nënës. Por, në familjet muslimane të emigruara, ku të ardhurat janë të pakta dhe të pamjaftueshme, gjërat ndryshojnë. Fatkeqësisht, shumë nëna janë ngurruese tu qëndrojnë besnike përgjegjëse të tyre për të qenur nënë. E para, vetë edukimi i tyre nuk i bën të denja për atë detyrë, qoftë fizikisht apo psikologjikisht. E dyta, shtytja ekonomiko-prodhuese i detyron gratë në forcë pune. E treta, dhe më e keqja, është që në shumë shoqëri muslimane gratë që punojnë gëzojnë status social më të lartë se sa “shtëpiaket e thjeshta”. Nënata duhet të kujtojnë thënien e të Dërguarit të Zotit, që gruaja është përgjegjëse për fëmijët e burrit të saj dhe do të përgjigjet për to. Ata të cilët nënvlehtësojnë detyrën e qeverisjes së shtëpisë po e vejnë gjeneratën e ardhshme në një rrezik të madh.

“Rezultati i mirë në shkollë do të thotë rritje dhe edukim i mirë”

Rezultati i mirë në mësim do të thotë se studenti ka përvetësuar shumë mirë

vetëm materialin për provim. A është kjo e mirë apo e keqe e gjitha varet nga vetë materiali. Nëse studenti merr notën më të lartë në historinë e botës, për shembull, kjo shfaq një mundësi më të madhe që ai gjithashtu ka kapërdi - ngërthyer, dhe kapur me grip - të gjitha gënjeshttrat dhe shtrembërimet në historinë botërore dhe historinë e Islamit, që ishin pjesë e tekstit të historisë dhe lekturave mësimore. Mos u çuditni pastaj, kur atij i krijohet një pikëpyetje rreth Islamit. Përdërisa studentët nuk arsimohen nga planprogrami i integruar Islam, theksi ynë mbi rezultatin e lartë në të gjitha lëndët ngel i verbër dhe i kotë.

“Disiplina e tepërt do të shkaktoj rebelim”

Disiplina e tepërt sigurisht mund të shkaktojë rebelim. Por gjithashtu edhe disiplina e pakët. Shtëpitë muslimane duhet të jenë të dashura, shtëpi të kujdesshme ku bindja dominon përgjatë gjithë kohës. Por kur është nevoja për disiplinë, shmangja larg prej saj mund ta keqësojë problemin. Në SHBA, rrahja e fëmijës me shpulla është e ndaluar. Megjithatë ligjet lejojnë një 13 vjeçar të trajtohet si një i rritur (dhe mbahet në burg me kriminelët në moshë) në rastet e krimeve të dhunshme. Islami na kërkoi që tu shmangemi të dy ekstremeve. Kontrolli i pamjaftueshëm prindëror mund të jetë aq i rrezikshëm sa dhe kontrollimi i tepërt prindërorë.

“Vajza dhe djem: Islami insiston barazi”

Pa dyshim, Islami rreptësisht ndalon trajtim të veçantë të djemve apo vajzave. Por ndodhet një keqinterpretim total për këtë urdhër që Islami favorizon një botë të barabartë për të dyja gjinitë. Meskujt dhe femrat kanë role të ndryshme në jetë, dhe për këtë djemtë dhe vajzat tona duhet të përgatiten për rolet e tyre përkatëse.

Khalid Baig
Shqipëroi
Brunilda Brasha

Thënia e nënës

Nëna ime kishte vetëm një sy. E urreja atë... ajo ishte një siklet për mua. Për të mbajtur familjen ajo gatante për nxënësit dhe mësuesit në shkollën time. Një ditë ajo erdhi të më takonte. U vura shumë në siklet. Si mund të ma bënte këtë gjë mua?! E injorova atë, i hodha një shikim plot urrejtje dhe u largova. Ditën tjetër në shkollë njëri nga shokët e mi më tha: "haaaa, nëna jote e kishte vetëm një sy!" Pas kësaj desha të futesha në dhe i gjallë. Gjithashtu desha që nëna ime të zhdukej. Kështu që u përballa me të atë ditë dhe i thashë, "si mund të vish aty dhe të tjerët të qeshin me mua, pse nuk vdes më mirë?!!!" "Nëna ime nuk u përgjigj.

Asnjëherë nuk mendova për ato që i thashë sepse is-

ha shumë i inatosur dhe plot zemërim. Isha i pavëmendshëm ndaj ndjenjave të saj. Desha të largohesha nga shtëpia. Kështu që studiova shumë dhe mu dha një mundësi për të shkuar në Singapor për studime. Më pas u martova. Bleva një shtëpi timen. U bëra me fëmijë dhe isha i lumtur me jetën që kisha. Një ditë nëna ime erdhi të më vizitonte mua. Nuk më kishte parë prej vitesh dhe madje nuk kishte takuar as nipërit e saj. Kur u shfaq tek dera fëmijët qeshen me të. Unë i bërtita asaj. Si guxon të vish në shtëpinë time dhe të trembesh fëmijët e mi! "Shporru prej këtu! Tani!!!"

Dhe gjithë kësaj nëna ime iu përgjigj qetësisht, "Oh me falni shumë. Mund të kem ngatërruar adrese,"

dhe më pas u zhduk. Një ditë më erdhi një letër që fliste për një takim midis nxënësve të shkollës ku kisha qenë. Kështu që e gënjeva gruan që po shkoja në një udhëtim biznesi. Pas takimit i shtyrë nga kurioziteti shkova të shikoja kasollen time të vjetër. Fqinjët më thanë që ajo kishte vdekur. Nuk derdha asnjë pikë loti. Ata më dorëzuan një letër që ajo e kishte lënë për mua.

Letra thoshte: "Biri im i dashur, mendoj për ty gjatë gjithë kohës. Më fal që erdha në Singapor dhe tremba fëmijët e tu. U lumturova shumë kur e mora vesh që ti do të ktheheshe përsëri këtu. Por nuk do të kem mundësi që të ngrihem nga krevati për të të parë. Më vjen keq që kam qenë siklet i përhershëm për ty gjatë fëmijërisë tënde. Por

dije...kur ishe shumë i vogël, pësove një aksident dhe humbe njërin sy. Si nënë që isha, nuk mund të shikoja fëmijën tim që të rritej me një sy. Kështu...të dhashë syrin tim. Isha shume krenare që djali im po shikonte një botë

të tërë, për mua, në vendin tim me atë sy. Me dashuri....
NËNA JOTE..."

Ka thënë Profeti (s.a.v.s): "Xheneti është nën këmbët e nënës." Komentet çdokush le ti bëjë vetë. ■

T'i njohim intelektualët muslimanë të Kosovës

Nexhat IBRAHIMI

Nexhat Ibrahimović u lind në fshatin Zgatar të Opojës, rrethi i Prizrenit, më 10. 06. 1959, në një familje autoritative hoxhallarësh me ndjenja fetare dhe atdhetare.

Shkollën fillore e kreu në Opojë e Prizren, kurse Medresenë e Mesme "Alauddin" në Prishtinë gjatë viteve 1974-1979. Gjatë viteve 1980-1984 i kreu studimet në Fakultetin e Shkencave Islame në Sarajevë.

Krahas mësimëve angazhohej edhe me aktivitete politike ilegale, kështu që më 03. 12. 1981 u burgos në Sarajevë, por Shërbimi Sekret Jugosllav nuk arriti të tubojë prova të duhura, kështu që pas 60 e disa ditëve në Burgun Qendror të Sarajevës u liria nga dënimi i mëtutjeshëm. Akuzohej për pesë vepra klero-nacionaliste e irredentiste. Si pasojë e burgosjes ishte çregjistrimi nga Fakulteti i Orientalistikës në Prishtinë, ku ishte regjistruar me korrespondencë.

Edhe disa herë të tjera është marrë në biseda informative nga Sigurimi Shtetëror Jugosllav, sikur më 1983 me rastin e arrestimit të grupit të

Alija Izetbegoviçit në Sarajevë, pastaj disa herë gjatë viteve 1987-2000.

Pas përfundimit të shërbimit ushtarak të Kroaci, në vitin 1987 u punësua si sekretar në Bashkësinë Islame në Prizren. Më vonë u delegua në Kuvendin e Bashkësisë Islame të Kosovës, u zgjodh anëtar i Rijasetit të Bashkësisë Islame të Jugosllavisë në Sarajevë dhe u zgjodh për kryetar të Kryesisë së Shoqatës së Ulemave të Kosovës në Prishtinë.

Në këto funksione edhe u arrestua më 14. 12. 1992 nga Sigurimi Shtetëror Jugosllav, për t'u dënuar nga Gjykata e Qarkut në Prizren me të vjetër burg. Këtë dënim Gjykata Supreme në Beograd ia zbriti në shtatë vjet. Dënimin e vuajti në burgun e Prizrenit, të Dubravës së Istogut dhe atë të Zajçarit në Serbi. Më 15. 12. 1999 u kthye në gjirin familjar. Sërish punon në Bashkësinë Islame të Prizrenit.

Krahas aktiviteteve politike merret edhe me shkrime dhe përkthime. Ka përkthyer mbi 70 vepra islame të zhanreve të ndryshme dhe ka shkruar

uar mbi 20 vepra autoriale islame, ka shkruar dhe përkthyer disa qindra artikuj në dhjetëra gazeta e revista në Kosovë, Maqedoni, Shqipëri, Mal të Zi, Bosnje, ka marrë pjesë në disa simpoziume e tribuna shkencore, ka shkruar disa dhjetëra recensione kritike.

Kontaktet e para të Islamit me popujt ballkanikë në periudhën paraosmane, Shkup, 1997, fq. 102; Shkolla juridike hanefite dhe karakteristikat themelore të doktrinës së saj, Shkup, 1998, fq. 162; Islami në trojet iliroshqiptare gjatë shekujve, Shkup, 1998 fq. 300; Islami dhe muslimanët në tokat shqiptare dhe në Ballkanin mesjetar (shek. IX-XIV), Shkup, 2003/1424, 145 faqe; Dimensione kur'anore, Shkup, 1424/2003, fq. 75; Islami dhe kriza e identitetit, mbi 200 fq., Islami si provokim global, etj.

Nexhat Ibrahimović jeton në Prizren. është i martuar dhe prind i tre fëmijëve.

Një pjesë e veprimtarisë së tij është e publikuar edhe në faqen e internetit www.zerislam.com ■

Kur'ani fjala e Allahut

“Atij nuk mund t'i mvishet e pavërteta nga asnjë anë; është i zbritur prej të Urtit, të lavdishmit” (Fussilet: 42) “Përkundrazi, Ne të pavërtetën e godasim me të vërtetën dhe ajo (e vërteta) triumfon mbi të ndërsa ajo (gënjeshtria) zhduket” (Enbija: 18)

A është Kur'ani kopje e Biblës?

Shumë prej kundërshtarëve të Islamit mundohen të mbjellin farën e dyshimeve rreth çështjes së Kur'anit dhe prejardhjes së tij. Armiqtë e Islamit mundohen dita ditës të shpifin dhe të hapin polemika mbi autenticitetin (vërtetësinë) e tij si libër Hyjnorë. Shumë libra, revista dhe media të ndryshme e paraqesin Kur'anin Famëlartë si një vepër të mendjes njerëzore, krijuar prej një “mashtruesi” të pejgamberisë. Puna e madhe e tyre ka pasur një objektiv të qartë, atë të çoroditjes së njerëzve të thjeshtë e të pafajshëm nën maskën e punimeve shkencore. Disa mundohen të paraqiten përpara masës me maskën Islame, duke mënjeluar tekste të tija, e duke ndryshuar koncepte e parime bazë, për interesa të ndryshme, në shumë raste politike e financiare. Disa të tjerë hedhin dyshime se Muhamedi a.s. duhet të jetë autorë i vetëm i këtij libri, e shumë e shumë shpifje dhe trillime në adresë të Islamit, Kur'anit dhe Muhamedit a.s. Shumë kemi dëgjuar e shumë kemi për të dëgjuar...

Kur'ani vet ju përgjigjet këtyre trillime me një përgjigje të saktë dhe vendimtare, ku Allahu xh.sh. thotë: **“Nuk është e logjikshme të mendohet se ky Kur'an është i trilluar prej dikujt pos Allahut, por është vërtetues i asaj (shpalljes) që ishte më parë, dhe sqarues e komentues i librit. Nuk ka farë dyshimi se është (i zbritur) nga Zoti i botëve. Përkundër kësaj, ata (idhujtarët) thonë se atë e trilloi ai (Muhammedi). Ti thuaj: “Sillne pra ju një kaptinë të ngjashme me këtë, madje thirrni kë të doni në ndihmë, pos Allahut, po qe se jeni të drejtë në atë që thoni”. Por ja, ata përgënjeshtroan atë (Kur'anin) pa e kuptuar dhe pa ju ardhur shp-**

jegimi i tij. Po kështu, gënjenin dhe ata që ishin më përpara. Shiko si ishte përfundimi i zulumqarëve. Ka prej tyre (te të cilët u dërgua Muhammedi) që e besojnë atë (Kur'anin), e ka prej tyre edhe asish që atë nuk e besojnë. Zoti i njeh më së miri kokëfortit”. (Junus 37-40)

Prej shpifjeve të shumta që i adresohen Kur'anit Famëlartë është edhe kjo që kinse Kur'ani është kopje e biblës, apo Muhamedi a.s. huazoi prej librave hebreo-kristiane dhe përpiloi Kur'anin, kopjoi atë nga autorë dhe burimet tjera. Faktikisht kjo akuzë është ripërtëritje e pohimeve të vjetra pagane të kohës së Pejgamberit Muhamed, megjithatë në një formë tjetër: Edhe thanë: **“për Kur'anin) Janë legjenda të të parëve, që ai (Muhammedi) kërkoi t'i shkruhen ato, e i lexohen atij mëngjes e mbrëmje.” (Furkan: 5)**

Sipas logjikës së kësaj akuze duke qenë se Kur'ani flet për shumë ngjarje të cilat përmenden gjithashtu edhe në Bibël ky u dashka të jetë një kopje e saj. Mirëpo kjo akuzë është fare e paargumentuar. Pikë së pari ngjashmëria nuk do të thotë medoemos kopjim. Allahu e bën të qartë në Kur'an se mesazhi që ai po shpallte nëpërmjet Muhamedit a.s. nuk ishte diçka e re, por ishte vetëm një vazhdim i zinxhirit të mëhershëm të porosive dhënë nga Zoti nëpërmjet Pejgamberëve.

“Ne të frymëzuar ty me shpallje sikurse e patëm frymëzuar Nuhun dhe pejgamberët pas tij; e patëm frymëzuar Ibrahimin, Ismajlin, Is'hakun, Jakubin dhe pasardhësit e tij, Isain, Ejubin, Junusin, Harunin, Sulejmanin, e Davudit i patëm hënë Zeburin.” (Nisa: 163) “E, sa pejgamberë kemi dërguar te popujt e lashtë?!” (Zuhruf: 6) “Secili popull kishte të dërguarin e vet, e kur u vinte i dërguari i tyre bëhej gjykimi i drejtë mes tyre, atyre nuk u bëhet padrejtësi”. (Junus: 47)

Është e natyrshme që mesazhi i këtyre Pejgamberëve ishte i njëjtë duke qenë se ata vinin nga Zoti i njëjtë dhe tash pasi që në Bibël kanë mbetur gjur-

më të mesazhit të vërtetë të përcjellë nga Pejgamberët, nuk është aspak e çuditshme nëse edhe në Kur'an gjejmë paralelizma me ngjarje të caktuara. Akuza se Kur'ani është kopje e Biblës vetëm pse të dy librat flasin për disa ngjarje të njëjta është shumë naive.

Mungesa tjetër e kësaj akuze është se kurrë nuk është gjetur se cili është ai person misterioz nga i cili Muhamedi a.s. mësoi biblën apo mësimet hebreo-kristiane, për ti kyçur pastaj ato në Kur'an, për arsyen e thjeshtë se ai person apo ata persona nuk ekzistonin. Mosdija e shkrim-leximit që e shoqëroi Muhamedin a.s. gjatë tërë jetës së tij përbën një pengesë të rëndësishme. Është e pamundur se si ai mund të mblidhte tërë ato materiale nga çifutët, krishterët apo nga burimet tjera pagane me qëllim që këtë material ta përpunonte dhe ta recitonte më pas për 23 vjet në gjuhën e madhërishtme të Kur'anit pa ndihmën e një pende. Kur'ani thotë: **“Ti (Muhammed) nuk ishe që lexon ndonjë libër para këtij, e as që shkruajshë atë me dorën tënde të djalhtë, pse atëherë do të dyshonin ata të prishurit.” (Ankebut: 48)**

Shtrohen pyetjet: Cili mesues mund ti mësonte Muhamedin a.s. një besim të plotë e koherent që ktheu faqen e historisë? Përse nuk u ngrit ai apo ata (në qoftë se ka pasur ndonjë) kundër të ashtuquajturit nxënës i cili vazhdonte ta mësonte dhe t'i injoronte ata në të njëjtën kohë duke shpallur se mësimet a tij vinin nga një burim Hyjnorë, siç është vetë Allahu xh.sh.? E si mundet që disa nga bashkëkohësit e tij krishterë dhe çifutë u kthyen në muslimanë dhe besuan në vërtetësinë e tij në qoftë se e dinin se ai po kopjonte shkrimet e tyre të shenjta apo po mësonte nga rabinët ose priftërinjtë e tyre? Dhe të tjera....

Versioni i parë arab i Dhia-tës së Vjetër doli 200 vjet pas vdekjes së Muhamedit a.s. dhe versioni më i vjetër i Dhia-tës së Re doli 1000 vjet pasi Muhamedi a.s. na kish lënë. Tomas Patrik Hjuze thotë: **“Nuk kemi asnjë provë se Muhamedi pati**

mundësi ti njëhte shkrimet e shenjta. Duhet gjithashtu të kemi parasysh se nuk kemi asnjë gjurmë për ekzistencën e teksteve arabisht të Dhia-tës së Vjetër përpara ardhjes së Muhamedit”.

Palogjikshmëria tjetër e kësaj akuze është se megjithë që në disa raste Kur'ani flet për ngjarje të njëjta me Biblën, ato në asnjë mënyrë nuk janë identike por ndërrojnë thelbësisht. Pastaj ky edhe ishte misioni themelor i Muhamedit a.s. që të përmirësonte mesazhin e Zotit i cili ishte korruptuar deri atëherë. Ideja se Kur'ani ka huazuar nga bibla kundërshtohet më tej edhe me ekzistencën e dallimeve themelore në besim që i gjejmë në dy tekste. Këto dallime janë: për shembull në konceptin e Zotit. Bibla Zotin e tregon si një Zot që lodhet (Ekzodi 31:17- Zanafilla 2:2); një Zot që harron (Psalmi 13:1- Vajtimet 5:20); i pafuqishëm (Zanafilla 32:28); një Zot që fle (Psalmi 44:23- 78:65); i pamëshirshëm (Psalmi 77:7-9); dituria e mangët e Zotit (Zanafilla 3:8); Zoti përshkruhet në formën njerëzore (Zanafilla 1:26-9:6); një Zot që ka familje (Ekzodi 4:22- Ligji i përtërirë 32:19- Ezekieli 16:3-32- Hebrejve 5:5- Psalmi 2:7); një Zot që ka nevojë për udhëheqjen e njeriut (Exodi 12:13); padrejtësia e Zotit (Jobi 19:6-7); një Zot që prish premtimin (Levetiku 26:44); një Zot i cili pendohet për atë që bën (Zanafilla 6:6-7), e shumë argumente të tjera që janë në kundërshtim me Qenien e Zotit xh.sh.. Kurse Kur'ani i hedh poshtë këto trillime, shih ajetet që iu kundërvihen këtyre citateve biblike; Kaf: 38, Taha: 52, Haxh: 74, Bekare: 255, Zumer: 53, Bekare: 115, Shuara: 11, Nahl: 74, Ihlas: 1-4, Maide: 18, Furkan: 6, En-Am: 59, Junus: 44, Nisa: 40, Ibrahim: 42, Rrum: 6, e shumë citate të tjera.

Po ashtu edhe në konceptin e Pejgamberëve ka dallime. Bibla i quan profetët si mëkatarë, gënjeshtarë, tradhtarë, e shumë epitete të tjera, në kryerjen e veprave të shëmtuara, të ndyra, e të tjera. Për shembull Luti a.s. bëri zina me dy bijat e tij (Zanafilla 19:30-38); Haruni

a.s. si njeri i cili e konstruktioi vëcin që ta adhurojnë Izraelitët (Ekzodi 32:1-20); Sulejmani u martua me 700 gra dhe 300 konkubina dhe u kthye në idhujtari (1 Mbretërve 11:3-7); Zoti e urdhëron profetin Osea që të martohet me prostitutë, e të ketë fëmijë të kurvërisë (Osea 1:2); Jakubin e quan si dinak dhe mjeshtër i intrigave të shumta (Zanafilla 27:16, 19-36/32:24-30); Juda bëri zina me nusen e të birit Tamarën dhe ajo u ngjis me të dhe lindi dy binjakë, Faresi dhe Zara, ku prej Faresit, si rezultat i kësaj zinaje nderohen si stërgjyshërit e Jezusit-Isait a.s., Davudi a.s., Sulejmani a.s. (Zanafilla 38:12-30, Mateu 1:3-16) etj. Kurse Kur'ani Pejgamberët i ngrit në pedestalin më të lartë dhe i bën shembëlltyrë për ne. Dallime thelbësore gjejmë edhe për sa i përket besimit në jetën e tanishme dhe të përtejme në konceptin e shpëtimit dhe drejtimit në jetë. Po ashtu dallime kemi edhe në histori ku Kur'ani dhe Bibla nuk përputhen: p.sh. te Ademi dhe Havaja, te Ibrahim a.s., Isamili, Is'haku, Luti, Musai, Isai a.s. etj.

Teoria e huazimeve dobësohet më tej nga prania në Kur'an e historive dhe detajeve të cilat mungojnë në Bibël. Si për shembull rrëfimi mbi popullin e Adit dhe Themudit mbi pejgamberët e tyre Hudin dhe Salihun a.s. që nuk përmenden në Bibël. Në Kur'an gjen edhe histori dhe detaje të tjera që nuk gjenden në Bibël si rasti i Ibrahimit dhe mrekualla e tij, shpëtimi nga zjarri (mos djegia në zjarr) mrekualla e ringjalljes së shpendëve nga ana e Allahut xh.sh. Rasti i Isaut a.s. që ka folur qysh foshnje (në djep), zogun që krijoi nga balta, e shumë raste të tjera. (shih Kur'anin 2:258/2:260/3:37/ 3:46/ 3:49/11:32/21:57/21:69/42:19 etj.)

Shtrohet pyetja: Nga i mori Muhamedi a.s. kaq shumë detaje për popujt dhe pejgamberët dhe historia e tyre që nuk i gjejmë në Bibël? Kur'ani kur flet për popujt dhe pejgamberët e tjerë, Allahu xh.sh. ja bën me dije Muhamedit a.s. për ti treguar masës dhe njerëzve në përgjithësi se ti as që ke marrë

pjesë në ato ngjarje, as që ke ditur gjë mbi ta gjerë atëherë, por është vetë Allahu xh.sh.. Ai që të ka lajmëruar dhe se ky Kur'an është fjalë e Zotit të Madhëruar:

“Këto janë nga lajmet e fshehta (të hershme) që po t'i shpallim ty. Ti nuk ishe ndër ta kur i hidhnin shortet se kush prej tyre do të bëhej kujdestar i Mejremes, nuk ishe pranë tyre as kur ata ziheshin mes vete.” (Ali Imran: 44) **“E ti nuk ishe në anën perëndimore (të vendit ku All-llahu i foli Musait) kur Ne Musait ia besuam shpalljen (e bëmë peygamber dhe dërguam te faraoni), e ti as nuk ishe aty pranë.”** (Kasas: 44) **“Këto janë disa rrëfimet e panjohura (për ty), që po t'i shpallim ty, e që para këtij (Kur'anit) nuk i ke ditur as ti as populli yt. Pra të jesh i durueshëm se përfundimi (i lavdishëm) është për të devotshmit.”** (Hud: 49) **“Nuk është e logjikshme të mendohet se ky Kur'an është i trilluar prej dikujt pos All-llahut, por është vërtetues i asaj (shpalljes) që ishte më parë, dhe sqarues e komentues i librit. Nuk ka farë dyshimi se është (i zbritur) nga Zoti i botëve.”** (Junus: 37)

Po të analizohet Bibla në tërësi do të gjenden shumë kundërthënie, mospajtime, gabime ndërmjet dy Dhiatave dhe citateve që gjenden në të, gjë që tregon se në bibël ka prekur dora e njeriut. Kurse te Kur'anit një gjë e tillë nuk ekziston, gjë që vetë Kur'anit e mbron vetveten, ku thotë: **“A nuk e përfillin ata (me vëmendje) Kur'anin? Sikur të ishte prej dikujt tjetër, përveç prej All-llahut, do të gjenin në te shumë kundërthënie.”** (Nisa: 82)

Bibla nuk është një libër por një përmbledhje e librave. Bibla sipas versionit protestant përmban 66 libra, kurse bibla sipas versionit Romano-Katolik përmban 73 libra. Pse???

Bibla është një përzierje e thëniesve hyjnore dhe komentëve njerëzore të atyre që erdhën më pas, duke falsifikuar, ndryshuar shkrimin e shenjtë dhe duke vendosur mendimet dhe fjalët e veta. (shih p.sh. Jeremia 8:8, Luka 1:14, 1 Korintasve 7:25) Originali i këtyre librave si të Dhiatës së Vjetër dhe Ungjijve kanë humbur. Kur'anit nuk përmend komente dhe ndërhyrje njerëzore siç ka

ndodhur me vetë Biblën, madje edhe fjalët e Mudamedit a.s. nuk janë pjesë e Kur'anit, ato quhen Hadithe.

Në Bibël gjenden disa libra të cilat janë shkruar shumë vjetë pasi këto peygamber kishin vdekur dhe jo në gjuhën e tyre të peygamberëve duke krijuar kështu një numër vështirësish në analizimin e tyre, duke hasur në gabime, kontradikta, mospërputhje faktesh etj. Kurse i tërë Kur'anit u shkrua gjatë jetës së peygamberit Muhamed a.s. dhe u mësua përmendësh nga qindra njerëz në gjuhën origjinale.

Të katër ungjijtë kanonikë nuk ishin ungjijtë të vetëm. Vendimi, se çfarë duhet të jetë në Bibël dhe çfarë jo u la gjykimin njerëzor. Në Islam nuk u mbajt asnjë konferencë që të përcaktohet se cila sure duhet të jetë e cila të mos jetë në Kur'an. Në Dhiatën e Re, të katër ungjijtë japin jetën dhe misionin e Isait, Jezusit a.s., kurse Kur'anit nuk është një biografi e Muhamedit a.s. shkruar nga pasuesit e tij. E shumë e shumë dallime të tjera ndërmjet Biblës dhe Kur'anit.

Ideja se Kur'anit ka huazuar nga Bibla është padyshim e gabuar. Keneth Kreg thotë se: *“Muhamedi nuk pati asnjë kontakt personal me shkrimet e shenjta paraardhëse... Kemi pothuajse një mungesë absolute të asaj që mund të quhej citim i drejtpërdrejt nga secila Dhiatë”*.

Ndërsa atyre që akoma vazhdojnë të besojnë se Kur'anit është vepër e dikujt tjetër pos All-llahut xh.sh., u këshilloj të lexojnë ajetin Kur'anor: **“A nuk e përfillin ata (me vëmendje) Kur'anin? Sikur të ishte prej dikujt tjetër, përveç prej All-llahut, do të gjenin në te shumë kundërthënie”**. (Nisa: 82) E nëse akoma vazhdojnë të jetojnë në botën e ankthit dhe të dyshimit: Zoti i udhëzoftë!

Këtë artikull po e përfundoj me fjalët e All-llahut xh.sh. në Kur'anin e Madhërishtëm: **“E edhe ai (Kur'anit) është shpallje (zbritje) e Zotit të botëve.”** (Shuara: 192) **“E ju gjithësi do ta kuptoni pas pak kohe vërtetësinë e tij.”** (Sad: 88)

Senad Maku

Vajtimet e Atdheut

Më s'tu nda zjarri, më s'tu nda flaka
Më s'tu nda vrasja, ndjekja, shuplaka,
Më s'tu nda therja, mbytja grabitja,
Më s'tu nda shtypja, vajtja, drobitja.
Gra, burra, foshnja për ditë vriten,
Nga vendi vet zhveshur po qiten;
Digjen katundet e përvëllohen,
Ah, shpirti më këputet, prej kujt s'ndalohën.
U germadhove, u copëtova,
Krejt u trondite krejt u shkretova.
Qani, vëllezër, Kosovën, qani!
Për gjëmëzezën ca ditë zi mbani!

Qytetërimi ku asht vallë?
Përse Europa nuk i sheh hallë?
Si s'po dëgjohej topi i shkretë?
Si s'shihet flaka qi del mbi retë?
Si nuk dëgjohej rënkimi i shpirtit?
Pse s'këshillohet kombi gjakpirës?
Në botë, thua, s'ngeli bamirës.
Qysh u shurdhua bota e terë?
S'ohohin barbari gjer sot ç'ka berë
Qani, vëllezër, Kosovën, qani!
Për gjëmëzezën ca ditë zi mbani!

Me top u shuan vëllezërit tanë,
Malet dhe fushat ndër gjak i lanë.
I vranë, i shuan, i handakosën.
Në vend të tyre tjetër vëndosën.
Sa pasuri që patën ua perlanë.
S'di me ç'të drejtë dreqvet ia dhanë!
Më digjet shpirti, kam shumë frikë,
Se do t'i sosje kjo politikë,
Fill shqiptari nuk do te lenë?
Fatzijtë e gjerë ku do te vejnë?
Qani, vëllezër, Kosovën, qani!
Për gjëmëzezën ca ditë zi mbani!

Në këtë shekull kjo politikë
Mrekulli, quhet e them pa frikë,
Kjo politikë racëmbaruese
Për ditë grin pleq, trima, nuse
Kjo politikë lugate shtrigë
Dhelpër dinake, kuçedër e ligë
Faroj vëllezër me qindra mijë
I madh i Vogël duhet ta dijë
Fol, o moj botë e qytetërimit
Përse po shkulet kjo racë e trimit.
Qani, vëllezër, Kosovën, qani!
Për gjëmëzezën ca ditë zi mbani!

Kosovë e bukur, oj shpresa jonë
Bujare, trime, ke qenë si i thonë
Sot të zu halli, në zgjedhë ngele,
Kurban po bëhesh për ditë si dele.
Kurban po bëhesh ditë bajrami,
Në Ballkan therret veç shqiptari.
Kështu pse s'duket Xhebraili?
Të të shpëtonte nga thojntë e mprehtë
Të të shpëtonte nga zjarri i nxehtë
Ty moj Kosovë, e madhe shpresë
Se ndaj ty ruhet edhe sot besa,
M'i madhi krahu i Shqiperise!

M'e madhja çerdhe e Trimërisë!
Qani, vëllezër, Kosovën, qani!
Për gjëmëzezën ca ditë zi mbani!

Pjesa më e madhe e Shqipërisë
Iu dha Serbit e Greqisë
Vetëm i ardhi keq Perëndisë
Për atë gjakun e foshnjërisë,
Dua t'i lutem pak qeverisë
Të marrë masat e ligjësive:
T'i lutet Frances dhe Anglisë
T'i pritët hovi pake Serbisë
Dhe për Çamërit, fqinjë te Greqisë.
Qani Kosoven dhe Çamerinë
Për gjëmëzëzet zgjatëni zinë!

Nip i Pellazgut, o komb i vjetër!
Nga ti m'i i vjetër nuk ndodhet tjetër,
Dyzet ke patur milione frymë
Te pakoi koha, te çkriu si brymë.
Le Arijanen, Durrës u mbështete,
Nga fati i shkrete si nje grusht mbete.
Edhe këtuze shprehje nuk gjete.
Mento ku ishe, ku je, ku vete,
Tashti pa krahe ke mbetur fare
Për një te vjetër komb, turp e marre
Qani Kosoven dhe Çamerinë
Se i këmbejnë si bagëtinë!

Ka vdekur fare civilizimi;
Sot veç një lustër ka Perëndim.
Iku mëshira erdhi rrënim!
Po del mbi qiejt nga do rënkimi,
Në fund te tokës hyfte gëzimi!
Kur po shfaroset një komb ma trimi,
Kurse ka vdekur krejt njerëzimi,
Kurse nuk paska babë a vëlla jetimi,
Fare mos qoftë shtypi dhe shkrimi!
Qani Kosoven dhe Çamerinë
Për gjëmëzëzet zgjatëni zinë!

Mos i ndaj lotet, qaj Vardar plaku!
Nat'e ditë ecën të lahet gjaku
Gjaku i shenjtë që derdh barbari,
Me te ushqehet sot çdo fill bari,
O shale i shkretë, qysh duron valle?
Pse nuk po shkrihesh, qysh je i gjallë?
Shembuni male, mbetet te shkretë!
Shembuni bashkë me gjithë tepetë!
Kur komb bujari për ditë po shuhet,
Ty, moj Kosovë, jeta ç'të duhet?
Kur dhe Evropa s'po ta sheh hallin
Për ditë ju therin, ju marrin mallin
Për ditë ju derdhet gjaku
Shpresa ka mbetur vetem te Hakku.
Qani, vëllezër, Kosovën, qani!
Për gjëmëzezën ca ditë zi mbani!

Tiranë, Gusht 1924

HAFIZ ALI KORÇA

(Kushtuar bombardimit të
Drenicës nga Serbet në Qershor 1924)

“Islami është besim, që në thelb të tij ka njësimin e All-llahut të Madhërishtëm, Krijuesi i Gjithësisë. Ai është adhurim, thelbi i të cilit është sinqeriteti. Ai është marrëdhënie dhe komunikim që në thelb ka besnikërinë, është moral thelbi i të cilit është mëshira, është ligjislacion që ka në thelb drejtësinë, është punë që ka në thelb perfeksionin, është edukatë që ka në thelb shijen, është lidhje që ka në thelb vëllazërinë, është qytetërim që ka në thelb ekuilibrin. Ai që humb njësimin në besim, sinqeritetin në adhurim, besnikërinë në marrëdhënie, mëshirën në moral, drejtësinë në ligjislacion, perfeksionin në punë, shijen në edukatë, vëllazërinë në lidhje dhe ekuilibrin në qytetërim, ai ka humbur thelbin e Islamit edhe sikur të respektojë pamjen e jashtme të tij”

Dr. Jusuf KARDAVI

Odbor Islamske zajednice Podgorice obilježio početak Nove hidžretske 1428. godine

„Kevser” i „Vrelo Ibra” u Podgorici

U KIC "Budo Tomović" u Podgorici, povodom nastupajuće Nove hidžretske 1428. godine, 19. januara ove godine, nastupali su sarajevski hor "Kevser" i rožajski KUD "Vrelo Ibra" sa vjerskim i kulturno-umjetničkim programom. U prepunoj sali gosti su na izvanredan način obilježili početak Nove muslimanske godine koja se po treći put na ovakav način obilježava u Podgorici. Na početku programa, voditeljka Nizaheta Kurpejović je najavila reisa Islamske zajednice Rifata ef. Fejziću koji je govorio o dimenzijama hidžre i selidbe u islamu. U nadahnutom govoru spomenuo je abesinskog kralja Negusa i njegov odnos prema muslimanima, te mekkanske politeiste koji su protjerali muslimane. Napravio je paralelu između odnosa kralja Negusa, mekkanskih politeista i

crnogorske vlasti koje su u dvije razdvojene političke epizode imale istovjetnu ulogu za ovdašnje muslimane muhadžire.

Nakon toga, hor Kevser iz Sarajeva predstavila je Aida Sendo, rekavši da je hor izdao dva CD-a i DVD sa spotovima. Ilahije su snimane u Iranu, a njihovo udruženje Kevser izdaje i ženski magazin "Zehra" koji se bavi položajem žene u islamu i njenom sveobuhvatnom afirmacijom.

Hor Kevser je potom izveo devet ilahija. Nakon toga je predstavljen KUD "Vrelo Ibra" koji još od 1971. godine gostuje na svim svjetskim folklornim festivalima u svijetu. Prema riječima glavnog koreografa, Ibiša Kujevića, KUD "Vrelo Ibra" je sačuvalao kulturu Bošnjaka na ovim prostorima i predstavio je u 35 država Azije, Afrike i Evrope. Program su recitaci-

jama upotpunile Lejla i Ines Frljučkić, Selma Bektašević, Ema i Majda Mandić, koje su pobrale dosta aplauza. Mirsad Ademović je izveo ilahiju "O Muhammed o dërguar", na albanskom jeziku a nakon njega je Esad Merulić interpretirao Aziza Alilija ilahijom "O Zefire".

Zahvalu učesnicima programa i auditorijumu uputio je glavni imam Podgorice, Džemo ef. Redžematović, kazavši da je ova manifestacija do sada bila najuspješnija po programu i posjećenosti, jer su karte, po njegovim riječima, prodane za nepuna dva sahata, Sarajlijke i Rožajke su fascinirale publiku.

Manifestaciju je sa dvije kamere pratio DV Studio, pa će se uskoro ona naći u DVD formatu i moći se nabaviti u prostorijama Odbora Islamske zajednice u Podgorici.

Dž. Redžematović

Bajram i Nova hidžretska godina u Rožajama

Na području Rožajskog Odbora bajram-namaz se klanjao na 24 mjesta. Gradske džamije su već od sabaha bile pune. Mnogi nijesu imali mjesta unutar džamija pa su bajram-namaz dočekali u dvorištu. Nakon završenog namaza i na mezarju proučene fatihe svojim rahmetlijama, ljudi su hitro išli svojim kućama, jer ih je mamio miris bajramske baklave.

Tokom bajramskih dana posjećivale su se komšije, rodbina, prijatelji, dijelili su se kurbanu, a ta je dužnost uglavnom pripala najmlađima.

Takođe, u okviru obilježavanja Kurban-bajrama, Odbor Islamske zajednice Rožaje je 30-tog decembra 2006 god., organizovao bajramsku akademiju pod naslovom "Nek' mirišu avlije". U prepunoj sali Centra za kulturu u Rožajama, prvi put se predstavio rožajskoj publici hor Firdews, zajedno sa recitatorima dramskog pozorišta iz Bijelog Polja.

Program su započeli učači Kur'ana, Rahman ef. Ka-

čar, Haris ef. Kalač i Eldin ef. Pepić. Nakon toga je Džemal ef. Dacić održao prigodno predavanje.

Lijepo druženje upotpunio je gost večeri, Dado Polumenta. Lokalna televizija APR emitovala je više puta pomenutu svečanost, prenoseći mnogobrojne čestitke brojnih institucija i pojedinaца uz ilahije i sevdahe.

Islamska zajednica Turaka, Mili Gyorus iz Kelna, i turska humanitarna organizacija, Deniz feneri (Svetionik), u saradnji sa Mešihatom Islamske zajednice Crne Gore, podijelili su kurbanско meso vjernicima slabijeg materijalnog stanja u ovom gradu. Ovom akcijom obuhvaćeni su i drugi gradovi u Crnoj Gori. Odbor Islamske zajednice Rožaje je isto tako obilježio i Novu muslimansku Hidžretsku 1428 god., u Kučanskoj džamiji učenjem Kur'ana i predavanjem vezanim za hidžru.

Predavač je bio Musa ef. Sanin koji je uvijek rado slušao u našem džematu.

Dž. Dacić

Bajramska akademija u Plavu

U Centru za kulturu u Plavu, 29. 12 2006., povodom Kurban-bajrama održana je svečana akademija. Programom je priređeno učenje Kur'ana i izvođenje ilahija i kasida. Pored pribojskog hora „Selsebil“ i „Plavskih tamburaša“, učestvovali su: Alen Šabović, Ismet Agović, Mersiha Redžematović, Džejla Đešević, Sadržmir Hadžić i Sajna Čatović. Bajramsku poruku je uputio Fuad ef. Šabović.

Akademiju je otvorio glavni plavski imam, Sinan ef. Latić, koji je poselamio goste i čestitao im bajram. Među prisutnima bili su i gradonačelnik Plava, Skender Šarkinović i predsjednik plavske skupštine, Said Čekić.

Bajramska akademija održana je pod nazivom "Nek' mirišu avlije" jer, kako kaže autor kompletnog projekta, Meša Šendelj, tokom bajrama sve

kuće i avlije mirišu na halvu, baklavu i na čistotu. Organizatorima akademije, Centru za kulturu Plav i Islamskoj zajednici Plava, u tehničkom dijelu organizacije pomogli su Mili Malović i Safet Palavrtić.

Program je pratila TVCG, koja je prilog emitovala putem zemaljske i satelitske televizije u jutarnjem programu, kao i novinari "Vijesti" i "Dana". S.L.

Bajram namaz u ZIKS-u

Kurban-bajram je uz svu vjerničku radost, bajram snažnih poruka i velikih uspjeha. Snažna poruka je jednakost vjernika, koji uz sve svoje različitosti žrtvuju svoj imetak i trud zarad jedinstvenog cilja-Allahovog zadovoljstva.

Pred nastupanje velikog Kurban-bajrama uočena je potreba da se muslimanima koji se nalaze u Kaznenopopravnom domu u Spuzi omogućiti obavljanje bajram-namaza. Sekretar mešihata Bajro ef. Agović je vodio niz uspješnih dijaloga sa upravom ove ustanove. Načelnik KPD-a Po-

dgorica, gospodin Radoslav Čvorović je izrazio spremnost da vjernicima izade u susret.

Shodno postignutom dogovoru uprava zatvora je obezbijedila prostoriju za obavljanje barjam-namaza. Tako je bajramskog mubarek jutra više od četrdeset vjernika ispunilo prostoriju koja je za ovu priliku postala mesdžidom, po prvi put u novijoj historiji ove države.

Riječi bajramske hutbe su prenišle prisutnima poruku da ih se ova vjera ne odriče. Ovaj gest Mešihata Islamske zajednice u Crnoj Gori je

tome najbolja potvrda. Ko god je priznao Allaha dž.š. za svog Gospodara, Allah pred njim nije zatvorio vrata pokajanja, bez obzira koliki njegovi grijesi bili. Svi Ademovi a.s. sinovi su grešnici, a najbolji među njima su oni što se najviše kaju. Kurban-bajram, kao kruna okončanih obreda hadždža svim vjernicima poručuje da je jednakost najveće obilježje ove vjere. Kao ljudi smo različiti, ali kako se jedna zgrada gradi od različitog materijala, tako i svako od nas ima mjesta u zgradi koja se zove islam. Kurban-bajram je zato prilika da svi

pronađemo dobro u nama samima", rečeno je između ostalog.

Ovom prilikom se želim zahvaliti sekretaru mešihata Bajru ef. Agoviću na uloženom trudu da riječ vjere dopre do svih koji je žele čuti. Srdačno se zahvaljujem upravi zatvora i osoblju koje nam je korektno izašlo u susret i omogućilo slobodu ispovijedanja naše vjere. Potpisniku ovih redova je osobita čast što ga je Mešihat obavezao obavljanjem bajram-namaza u ovom nesvakidašnjem okruženju.

E. Burdžović

U Bijelom Polju održana tribina povodom Svjetskog dana borbe protiv HIV/AIDS-a

Islam u prevenciji HIV/AIDS-a

Odbor Islamske zajednice Bijelo Polje održao je 2.12.2006. tribinu pod nazivom "Islam u prevenciji HIV/AIDS-a". Tribina je održana u maloj sali Centra za kulturu "Vojislav Bulatović-Strunjo", povodom 1. decembra, Svjetskog dana borbe protiv side. Gosti tribine bili su mr medicinskih nauka Elvir Zvrko sa KBC Crne Gore, Musa Sanin i Mithad Bahović.

- Ovo je četvrta tribina koju Odbor Islamske zajednice Bijelog Polja organizuje kako bi islam prezentovao široj javnosti u punom smislu te riječi i sa svim njegovim vrlinama, istakao je Mithad Bahović, predsjednik Odbora Islamske zajednice Bijelo Polje. „Do sada je islam viđen kao ideja retrogradnog sistema i mi želimo da islam prezentujemo kao univerzalnu vjeru koja ima odgovor na mnoga pitanja koje nosi sadašnje vrijeme, koje je nosilo prošlo vrijeme i koje će nositi vrijeme koje je pred nama”, rekao je Bahović.

Odbor Islamske zajednice je pored tribine organizovao i gostovanje na lokalnim radiostanicama, Radio Adriatiku i Radio Fokusu, gdje je Musa Sanin imao prigodno predavanje i otvoreni program sa pitanjima na koja je odgovarao.

Mr Elvir Zvrko govorio je o medicinskom aspektu ove opake bolesti.

- Riječ je o bolesti koja nema tipičnu kliničku sliku, gdje se radi o skupu različitih

znakova koji se kod nekog manifestuju, a kod nekog ne. Ovaj virus je specifičan jer ne napada u početku organe već imuni sistem. Postoje osobe koje su HIV pozitivne i HIV negativne. Kod HIV pozitivnih osoba dokazano je prisustvo virusa. On se nalazi u okolini i jednog trenutka dolazi u organizam. Tada je osoba zaražena i može da prenese infekciju na druge osobe sa kojima je u kontaktu. Nakon nekog perioda osoba ulazi u krajnji stadijum kada kažemo da je osoba zaražena sidom. Dakle, onog trenutka kada je osoba zaražena i kada je HIV prodro u organizam, ta osoba još nije oboljela od side, to se dešava kasnije. Osoba koja je oboljela od side je prvo zaražena i drugo, kod nje se ispoljavaju simptomi – javljaju se infekcije zato što razni uzročnici napadaju imuni sistem i on ne može da se odbrani od drugih različitih bolesti. Godine 1983. sida je po prvi put prepoznata kao klinički entitet i prvi slučaj je prepoznat u SAD. Godine 1986. taj virus je dobio naziv HIV. Svjetska zdravstvena organizacija je odlučila da 1. decembar proglasi za Svjetski dan borbe protiv side i on se obilježava od 1989. godine, kako bi nas stalno opominjao na tu opaku bolest. Danas u svijetu živi 40 miliona osoba koje su zaražene HIV-om. Ove godine ima preko četiri miliona novozaraženih, a oko tri miliona je umrlo od side. Takođe, poznato je da u svijetu

ima dva i po miliona djece mlađe od 15 godina koje su zaražene sidom. Brzina širenja bolesti se može mjeriti u sekundama i otprilike svakih 5 sekundi u prosjeku jedna osoba se inficira u svijetu. Smrtnost je jako velika i procjenjuje se da u svijetu na svakih 15 sekundi jedna osoba umre od side. U Crnoj Gori je 1989. registrovano 68 oboljelih, umrlo je 25, zaraženo je 27 HIV-om, a sidu boluje 12 osoba – rekao je, između ostalog, mr Elvir Zvrko. Na kraju je poručio da se "SIDA ne dobija, već da se ona uzima i od nje se treba braniti znanjem.

Musa Sanin je govorio o svrsi stvaranja čovjeka i njegovoj ulozi na Zemlji. On je naglasio da je prevencija najbolji način čuvanja od SIDE.

- Posebna vrsta ibadeta je ostavljanje grijeha, alkohola, kamate, zinaluka i svega onoga što se kosi sa islamom. Kur'an nam naređuje da činimo dobra djela, a da se loših klonimo. Allah dž.š. je slao poslanike koji su ljudima donosili poslanice kako bi ih opominjali. Ljudi imaju dvije mogućnosti: uzrok i posljedici. Onaj ko se okrene od poslanice (kao uzrok), on će teškim životom živjeti (kao posljedica).

Kaže Allah dž.š.: "Zbog onoga što ljudi rade, pojavio se metež i na kopnu i na moru, da im On da da iskuse kaznu zbog onoga što rade, ne bi li se popravili." (Er-Rum, 41) U analiziranju ovog

ajeta Musa je spomenuo koji su to razlozi trenutnih dešavanja zbog kojih će ljudi biti odgovorni. To su produkti ljudskih ruku, zatim nevjerovanje i nepokoravanje svome Gospodaru. Do skoro nije bila poznata SIDA i koje su posljedice ove opake bolesti. Koliko ljudi je zaraženo, koliko ljudi danas umire? Allah dž.š. je kadar svemu i da On hoće dao bi lijek za ovu bolest, ali ljude se ne vraćaju Allahu, ne pokoravaju se Njegovim naredbama, ne klone se Njegovih zabrana, nego nastavljaju da žive svojim nakaradnim životom. U laboratorijskim analizama, ako se pronađe lijek za taj virus, on odmah mutira i onda lijek nema nikakvo dejstvo. Islam je vjera prevencije, islam ne priznaje teoriju evolucije da je čovjek nastao od majmuna nego: "Mi čovjeka stvaramo u skladu najljepšem", kako kaže Allah dž.š. i dalje: "Zatim ćemo ga u najnakaznijem obliku vratiti". I tu postoji izuzetak: "Samo ne one koji budu vjerovali i dobra djela budu činili, njih će ka nagrada neprekidna." (Et-Tin, 4-6)

Brak između mladića i djevojke najbolja je prevencija

protiv širenja side. U Kur'anu se ta prevencija spominje. Primjer prevencije je slučaj kada je Allah dž.š. naredio Ademovom da se ne približava zabranjenom drvetu. Ovdje vidimo prevenciju. Ubrat će plod od njega i desit će se problem te Allah zabranjuje približavanje drvetu, ali oni su prišli i nastao je problem. "Ali se ovom drvetu ne približujte pa da sami sebi nepravdu nanese." (El-Bekare, 35) Isto tako kaže Allah dž.š.: "I što dalje od bluda, jer to je razvrat, kako je to ružan put!" (El-Isra, 32). Allah dž.š. zabranjuje svaki vid približavanja bludu i svim radnjama koje bi čovjeka povukle da učini ovo djelo. Osoba ne može učiniti blud ako se ne približi, a već kada se približi onda kršimo ovu Allahovu zabranu. Prevencija u sprječavanju svih negativnih radnji koje se kose sa islamom jeste da se čovjek kloni onoga što Allah zabranjuje u Svojoj knjizi. Ako sprovedemo prevenciju onda više nećemo govoriti o sidi, a prije svega trebamo imati svijest o Gospodaru jer ne možemo nekome pričati o ovim stvarima ako on ne vjeruje u Allaha dž.š. – istakao je Musa Sanin.

Nijaz Mušović

Obilježena muslimanska Nova godina u Pljevljima

U Pljevljima je povodom Nove hidžretske godine održana centralna svečanost u Rizvanija džamiji, gdje je proučen

mevlud, a polaznici vjerske pouke su priredili vrlo sadržajan program. O značaju Hidžre govorio je prof. Samir ef. Kadribašić. Takođe, povodom dana Ašure u Hadži Alijinoj džamiji prigodno predavanje održao je Erol ef. Pita, uz učešće polaznika mekteba.

Na našim prostorima, povodom ovakvih praznika, uobičajeno je održavanje svečanih akademija. Manifestacije obično počinju predavanjima o značaju događaja kroz istoriju islama, a potom se izvode prigodne recitacije, kao i muslimanske pobožne pjesme.

Jakub Durgut

Bajramski program u Bijelom Polju

Islamska zajednica Bijelog Polja je, 30. 12 2006., u Centru za djelatnosti kulture priredila duhovnu akademiju povodom Kurban-bajrama, kojoj su pored velikog broja vjernika prisustvovali gradonačelnik i potpredsjednik SO Tarzan Milošević i Refik Bojadžić sa saradnicima. Kur'an je učio i prisutne selamio imam rasovke džamije, Amer Šukurica. U programu je učestvovao hor „Firdevs“ koji je izvodio ilahije i kaside, dok su stihove kazivali glumci bjelopoljs-

kog pozorišta, Ena Alihodžić, Berina Kučević, Izet Mulabegović, Armin Hot i Emir Čatović.

- Upoznajmo islam da bi živjeli u miru, da bi poštovali druge i cijenili sebe. Ovaj dan, dan Arefata, jeste spoznaja da je vjera usavršena blagodat i upotpunjena čime je i Bog dragi zadovoljan - poručio je imam Šukurica.

Prihod sa ove manifestacije namijenjen je za završetak gasalhanu u Bijelom Polju.

Šerijatsko vjenčanje u Plavu

U prisustvu uže rodbine i prijatelja, 16. 1 2007. godine, u džamiji Redžepagića u Plavu, šerijatski su se vjenčali Nedžad A. Šarkinović (1969) iz Plava i Senada R. Radončić

(1985) iz Gusinja.

Vjenčanje je obavio glavni imam, Sinan ef. Latić, koji je mladencima uručio Kur'an, poželjevši da im to bude vodilja u životu. S.L.

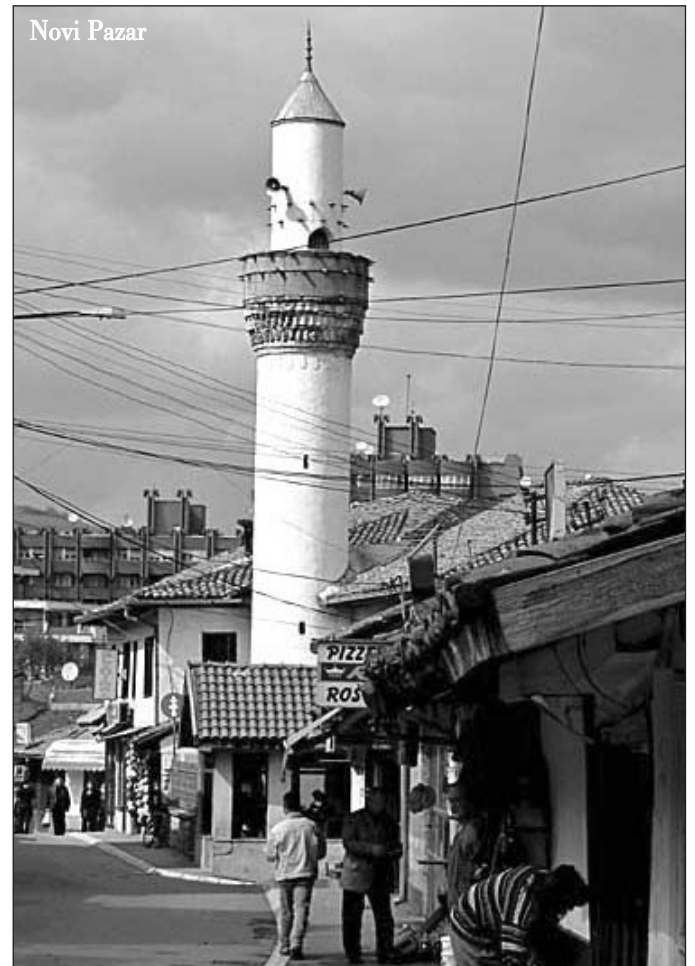
Protest zbog nepoštovanja vjere

Beograd - Helsinški odbor protestuje zbog serviranja obroka sa svinjskim mesom djeci bošnjačke nacionalnosti.

Povodom teksta objavljenog u dnevnom listu "Blic" o nezadovoljstvu roditelja djece bošnjačke nacionalnosti zato što se u dječjem vrtiću "Paša i Nataša" u Novoj Varoši serviraju obroci sa svinjskim mesom, Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji skreće pažnju da se radi o još jednom primjeru diskriminacije u Srbiji čijim građanima je dobro poznato da muslimanski vjerski kanoni zabranjuju upotrebu svinjetine.

Odbor takođe smatra neodrživim stav Jelene Zečević, predsjednice Upravnog odbora dječjeg vrtića, da se "vjerski običaji ne mogu sprovoditi u ustanovama ovog tipa" i podsjeća da iskustvu Srbije nijesu nepoznati primjeri odvojenog spremanja obroka za pripadnike različitih vjeroispovesti.

Podržavajući zahtjeve roditelja bošnjačke nacional-

nosti, Helsinški odbor poziva nadležne institucije da reaguju kako bi se, umjesto dosadašnje diskriminirajuće

prakse, uvela praksa poštovanja kulturnih i vjerskih posebnosti svih građana Srbije.

U autorskom tekstu objavljenom u podgoričkim Vijestima, potpredsjednik skupštine CG i SDP-a, Rifat Rastoder upozorava

Ekspertska verzija ustava predviđa jednonacionalnu i jednovjersku državu

- Nažalost, izuzev jednog broja rješenja preuzetih iz još važeće ustavnopravne regulative, tzv. ekspertska verzija ustava, ne samo što nije na nivou očekivanja, nego je - bar što se tiče ljudskih i manjinskih prava i sloboda - čak i ispod nivoa sadašnje ustavnopravne regulative: Ustava iz ratne 1992. godine i Povelje o ljudskim i manjinskim pravima iz 2003. godine, piše u autorskom tekstu objavljenom u podgoričkim Vijestima, potpredsjednik skupštine CG i SDP-a, Rifat Rastoder.

On primjećuje da se u ekspertskoj verziji budućeg ustava Crna Gora, indirek-

no, pokušava definisati kao jednonacionalna i jednovjerska država.

- Tako se, na primjer, već u prvom stavu i prvoj rečenici tzv. ekspertske verzije ovog dokumenta apostrofira samo jedan - crnogorski narod, dok se, recimo, članovima 6, 16 i u više drugih odredaba apostrofira samo jedna - pravoslavna vjera. Ilustrativno je, u tom smislu, insistiranje na ustavotvornoj verifikaciji tipično zakonskih, inače spornih, odredbi o državnim simbolima. Insistira se, naime, upravo na odredbama sa naglašeno jednovjerskim određenjem, dok se izostavlja tekst himne bez ikakvih jednoz-

načnih obilježja i, zapravo, ostavlja prostor i za njeno naknadno jednovjersko određivanje, upozorio je Rastoder.

M.D.

Konferencija za međuislamski dijalog u Dohi

Prvog dana Nove muslimanske 1428. g. u Dohi, Katar, otvorena je »Dohska konferencija za međuislamski dijalog« o temi: "Značaj zbližavanja mišljenja za jedinstvo muslimana". U prisustvu više od dvije stotine delegata iz cijelog muslimanskog svijeta, među kojim su muftije iz Sirije, Egipta, Omana, Irana, Libana, Tunisa, Maroka, te Šejha **Jusufa el-Qaradavija**, Ajatollaha **Muhameda Ali el-Teskhirija**, generalnog sekretara Svjetske akademije za zbližavanje islamskih mezheba i **Ekmeleddin Ihsanoglua**, generalnog sekretara Organizacije islamske konferencije, konferenciju je otvorio **Abdullah bin Hammed Atija**, drugi zamjenik premijera Vlade Katara i ministar za energiju i industriju. Otvaranju je prisustvovala i **princeza Moza**, supruga Šejha **Hameda bin Halife Al Thanija**, emira države Katar.

Mnogo je razloga za konferenciju za međumuslimanski dijalog, ali povod su pogoršani sunnitsko-šii'tski odnosi u Iraku. Biranim riječima i sa vidnom željom za istinski međumuslimanski dijalog, posebno ši'itsko-sunnitski, govorio je Ajatullah el-Teskhiri, naglasivši da se svi muslimani u "devedeset pet posto pitanja slažu. Samo je pet posto stvari oko kojih postoje izvjesne razlike među njima. Pa zašto da se bavimo tim pet posto razlika kad se u svemu drugom slažemo" – zapitao se Ajatullah el-Teskhiri.

U svom nadahnutom obraćanju Šejh el-Qaradavi je izrazio zabrinutost za stanje u Iraku i upozorio da "ako se u Iraku ne zaustavi među-

muslimansko krvoproliće, cijeli region može zadesiti nepredvidivo nasilje koje niko neće moći kontrolisati. On je, međutim, izrazio nadu da će konferencije međumuslimanskog dijaloga, kao što je ovaj u Dohi, pridonijeti smirivanju i vraćanju povjerenja između sunnita i ši'ita. Šejh el-Qaradavi je pozvao ši'itske centre u svijetu da utiču da se jaz nepovjerenja, koji je očit između sunnita i ši'ita u Iraku, dalje ne produbljuje."

Konferenciji u Dohi prisustvovala je i reisu-l-ulema IZ u BiH **dr Mustafa Cerić**, koji je predsjedavao petom sesijom o temi: "Problem ekstremizma u međuvjerskom dijalogu". U svom govoru reisu-l-ulema Cerić je podsjetio da su milioni muslimana nedavno boravili na Arefatu, te da su se mogli prisjetiti Alejhisselamovog govora na Mini u kojem je rekao: - O ljudi poslušajte što ću vam reći i to dobro zapamtite, jer ne znam da li ću se s vama iduće godine vidjeti. Zna li koji je najsvetiji dan? Ovaj dan, Božji Poslaniče – rekoše! Zna li koji je mjesec najsvetiji? Ovaj mjesec – kazашe! Zna li koji je grad najsvetiji? Ovaj grad – uzvik-

nuše. E, pa vidite – reče im Alejhisselam - vaša krv, vaša imetak i vaša čast su sveti kao što su sveti ovaj dan, i ovaj mjesec i ovaj grad sve dok se ne vratite vašem Stvoritelju da pred Njim odgovarate za svoja djela.

Reisu-l-ulema Cerić je nadalje kazao da su "muslimani po svim mjerilima, najjedinstvenija vjerska skupina u svijetu, jer svi poštuju jednu knjigu – Kur'an, svi podjednako poštuju vjerovjesnika Muhammed, a.s., svi se okreću prema jednoj kibli – Kabi u Mekki". Problem je u svjetskoj politici od koje muslimani pate već nekoliko stoljeća. Vrijeme je, stoga, da muslimanske zemlje uvedu reda u svojim političkim odnosima na način da se poštuje globalni interes muslimana. Muslimani Evrope očekuju od odgovornih u muslimanskom svijetu, posebno od sunnitske i ši'itske uleme, da ne rizikuju budućnost naše djece zbog ličnih sujeta, te sektaške ili partijske isključivosti, naglasio je reisu-l-ulema uz poruku da Doha može da služi kao primjer drugima u razvijanju dijaloga, kako među muslimanima, tako i među svim vjerskim grupama svijeta. (MINA)

Poznati publicista smatra da Crna Gora mora da se suoči sa odgovornošću za deportaciju muslimana

Radončić: Crna Gora da se sjeti dana žutih traka

Crnogorska država bi, poput njemačke vlade i naroda, koji su se suočili sa svojom odgovornošću za holokaust, morala da se sjeti svojih "dana žutih traka" s početka 1992. godine, kada su iz Crne Gore deportovani izbjegli Bošnjaci - ocijenio je novinar i publicista Šeki Radončić, koji je kazao da Dan sjećanja na holokaust podrazumijeva prije svega odavanje počasti žrtvama nacizma, ali i podsjećanje na "slične postupke sopstvene države".

- Kao što su se njemačka vlada i narod suočili sa svojom odgovornošću za holokaust, i crnogorska država bi morala da se sjeti svojih dana žutih traka sa početka 1992. godine. Tada je crnogorska vlast i policija organizovala lov na bosansko-hercegovačke izbjeglice samo zbog toga što su ti nesrećni ljudi bili muslimani - kazao je Radončić.

On je istakao da je "lov crnogorske policije na izbjeglice ličio na nacistički lov na Jevreje", navodeći da njihova deportacija paravojnim snagama u Republici Srpskoj ni 14 godina nakon tog događaja nije sankcionisana.

- Crnogorska vlast uporno pokušava da tu svoju historijsku grešku stavi ispod tepiha - tvrdi Radončić.

On smatra da će tek kada država Crna Gora isplati adekvatna obeštećenja žrtvama i njihovim porodicama i ustanovi Dan sjećanja na deportaciju bosansko-hercegovačkih izbjeglica, a vlast napravi spomenik u Herceg Novom, gdje se nalazio Sabirni centar, biti moguće govoriti o istinskom suočavanju sa prošlošću.

- Do tada će Crna Gora zatvarati oči i obilježavati tuđi holokaust - zaključio je Radončić.

Nazija Beganović „Preporodova” ličnost godine

U anketi "Preporodovog" web-portala za "Preporodovu" ličnost 1427. hidžretske godine izabrana je Nazija Beganović iz Đulića kod Zvornika, majka šestorice šehida i supruga šehida, sa osvojenih 1515 glasova od ukupno 3266 glasova koliko je anketom zabilježeno.

"Preporod" je u prethodnoj hidžretske godine pisao o velikom broju iznimno važnih ličnosti iz raznih sfera života i osoba različitih uloga i zanimanja. Povodom početka nove 1428. hidžretske godine, redakcija je odlučila da ponudi dvanaest imena ličnosti čija pojava, životna sudbina ili djelo imaju veliku važnost za islam i muslimane kako u Bosni i Hercegovini tako i u svijetu.

Ukupno 3266 glasova zabilježila je elektronska anketa,

a prvo mjesto je pripalo Naziji Beganović iz Đulića kod Zvornika, majci šest šehida i suprugi šehida. Drugo mjesto je osvojio Alija Mulić, pomoćnik direktora za internat u Gazi Husrev-begovoj medresi, sa 1032 glasa, dok je treće mjesto pripalo akademiku Rešidu Hafizoviću koji je dobio 571 glas. Rezultati ankete ukazuju da je na izbor posjetilaca "Preporodovog" elektronskog izdanja najjači utjecaj imala humanost, a ne personalni uspjeh zasigurno uspješnih ličnosti koje su za izbor ponudene, a koju su iskazali odabravši kao ličnost ženu za koju se slobodno može kazati da predstavlja personifikaciju jedne od najvećih tragedija u protekloj agresiji na Bosnu i Hercegovinu.

(MINA)

Jubilej GHB medrese

Gazi Husrev-begova medresa u Sarajevu, 8. januara 2007. godine, obilježila je 470. godišnjicu kontinuiranog rada na polju edukacije i odgoja mladih ljudi. Učenici i profesori ove škole tim povodom priredili su prigodan program.

Antiratni protesti u SAD

Vašington - Nekoliko desetina hiljada ljudi širom SAD okupilo se, 27. januara, na demonstracijama protiv rata u Iraku. Demonstracije su održane u Los Angelesu, Oklahomi, De Moinu u Ajovi i ispred Bijele kuće, a organizovala ih je organizacija Zajedno za mir i pravdu.

Ispred Kapitola hila u Vašingtonu okupile su se porodice vojnika koji služe u Iraku, ali i drugi građani iz svih krajeva SAD. Među njima su bili glumci Tim Robins, Šon Pen, Suzan Sarandon i Džejn Fonda.

Protest je organizovala koalicija od oko 1.500 raznih institucija: lokalnih, univerzitetskih, nevladinih, religioznih, ženskih, studentskih, ratnih veterana na

čelu s organizacijom Ujedinjeni za mir i pravdu. Organizatori su računali da će biti oko pola miliona demonstranata, a zvaničnici u Vašingtonu koji su brinuli o obezbjeđenju očekivali su manje od sto hiljada učesnika. Prema prvim procjenama brojke su se kretale od 120 do 300 hiljada ljudi, u zavisnosti od toga da li ih procjenjuju oni koji su za, ili oni koji su protiv.

U jednom trenutku, oko 300 protestanata je jurnulo ka Kapitolu hilu, ali ih je policija u tome spriječila.

Pastor Džesi Džekson, aktivista za ljudska prava, kaže da je bilo dosta smrti: "Dosta smrti, održite nadu. Dosta novca, održite nadu, vratite vojnike,

odžite nadu."

Melisa Nalavenko, sestra vojnika poginulog u Iraku, kaže da je došla na skup kako bi pokazala koliko ljudskih života rat košta. "Rat je besmislen i vrijeme je da se svi vrate kući, tako da niko više ne mora da prolazi ono kroz šta je prošla moja porodica", kaže ona.

Demonstranti su tražili od predsjednika Buša da "okonča ludost, da završi ratovanje". Istovremeno, oni su opominjali novoizabrani Kongres s demokratama u većini na Kapitolu hilu da prestanu da se nagađaju oko neobavezujuće rezolucije protiv povećanja broja trupa na iračkom frontu, već da je učine "obavezujućom kao smrt". Isticali su da je novembarska izborna poruka kada su republikanci izgubili nadmoć prema broju kongresnih mjesta bila opomena predsjedniku, ali je sada i podsjećanje demokratama da se pridržavaju svojih izbornih, antiratnih parola.

Više od 3.000 vojnika do sada je poginulo u Iraku, a 22.000 je povrijeđeno. Zvanični Vašington tvrdi da je izginulo oko 30 hiljada civila, Iračana, dok istraživači s Džon Hopkins univerziteta tvrde da je čak 600 hiljada poginulih žena, djece, staraca i muškaraca širom Iraka. Demonstranti žele da izvrše pritisak na Kongres, u kome većinu sada imaju demokrate, da odbaci i uskrati finansiranje novog plana predsjednika SAD Džordža Buša za Irak. Taj plan predviđa slanje još 21.500 vojnika u Irak, koji bi ojačali kontingent od oko 132.000 vojnika. *M.D.*

Volfgang Šojble,
njemački ministar
unutrašnjih poslova

Obukom imama poboljšati integraciju muslimana u EU

Nemački zvaničnici smatraju da bi Evropa trebalo da počne da obučava imame kako bi poboljšala integraciju evropske muslimanske populacije, stišala tenzije i poboljšala borbu za suzbijanje "domaćeg terorizma". Ministar unutrašnjih poslova Wolfgang Šojble izjavio je da će on, tokom njemačkog predsjedavanja Evropskom unijom, zajedno sa Evropskom komisijom, podsticati inicijative za obuku islamskih imama kako bi potpomogli integraciju muslimana u evropsko društvo.

"Jedan dio islamskog svijeta još nije prošao kroz prosvijećenost", rekao je Šojble, podsjećajući na evropski pokret koji je tokom XVI i XVII vijeka razum postavio iznad tradicije. "Mi ne smijemo biti arogantni, već moramo pružati pomoć. Bilo kako bilo, hrišćanstvo je izazivalo strašne sukobe nekoliko vjekova, prije nego što se epoha prosvijećenosti ukorijenila", rekao je Šojble. On je govorio o rizičnosti uređenja u kojem bi muslimani u Evropi živjeli u okviru odvojenih društava, ukazujući da je integracija fundamentalni cilj koji treba postići, ukoliko Evropa želi da spriječi nastanak paralelnih društava.

"Mi razumijemo da je islam dio Njemačke sa svim jednakim pravima. Ali, to takođe znači da muslimani moraju, sa svoje strane, prihvatiti osnovna prava i obaveze koji su dio našeg društva," dodao je on. Političar iz Hrišćansko demokratske partije objasnio je da Berlin želi da započne i promovise "međukulturni i međureligijski dijalog u okviru Evropske unije."

Arar sa suprugom

Novčana odšteta i izvinjenje kanadskog premijera čovjeku koji je 5 godina dokazivao da nije terorist

Nevino optužen za terorizam

Punih 5 godina Kanadanin sirijskog porijekla, Maher Arar, pokušavao je da dokaže da nema veze s terorizmom, za što ga je optužila kanadska policija. Sve je počelo kad ga je u SAD-u uhapsila policija, nakon čega je optužen da je pripadnik Al Qaide, deportovan u Siriju i mučen. Zbog svega što je nečužan pretrpio, Arar je tužio Kanadu i uspio dobiti odštetu od 8,9 miliona USD i službeno izvinjenje kanadskog premijera. Ipak, američke vlasti još odbijaju skinuti Arara s popisa osumnjičenih za terorizam. Arar (36), inženjer za softversku tehnologiju, ima sirijsko i kanadsko državljanstvo.

Gadafi: Neće biti pogubljenja

Libija neće pogubiti pet bugarskih medicinskih sestara i jednog palestinskog doktora koji su prošlog mjeseca osuđeni na smrt, izjavio je sin libijskog lidera Muamera Gadafija u intervjuu za jedan dnevni list,

nazivajući njihovu presudu "nepravdom".

"Neće biti pogubljenja", kazao je Gadafijev sin i njegov najuticajniji izaslanik. "Nadam se da će biti srećan kraj... Moj otac je takođe protiv pogubljenja".

Tripoli je predložio Berlinu i Parizu plan oslobađanja medicinskih radnika. Oslobađanje bi došlo u zamjenu za odštetu porodicama pacijenata zaraženih sidom, rekao Al Islam.

Papa Benedikt izrazio poštovanje islama

Poglavar Rimokatoličke crkve, papa Benedikt XVI, izjavio je prilikom prijema novog ambasadora Turske u Vatikanu, da poštuje islam i pozvao sve vjernike da osu-

de nasilje.

"Vjernici različitih vjera trebalo bi da rade zajedno za dobrobit mira i da osude nasilje koje je u prošlosti isuviše često bilo motivis-

ano izgovorima vjere", rekao je papa. Izražavajući dobrodošlicu novom ambasadoru Turske pri Svetoj stolici, Muameru Doganu Akduru, Benedikt XVI je podsjetio na svoju prošlogodišnju posjetu Turskoj, zemlji koju je nazvao "mostom" između Istoka i Zapada.

Za vrijeme posjete Turskoj, krajem prošle godine, papa se molio okrenut Meki radi pomirenja s muslimanima, koji su njegov govor održan u Nemačkoj u septembru prošle godine, u kome je naveo srednjovjekovni citat o islamu kao nasilničkoj vjeri, ocijenili kao uvredu za čitav muslimanski svijet.

Irački premijer oštro napao administraciju SAD

Al-Maliki: Buš nikad slabiji

Predsjednik SAD Džordž Buš "nikada nije bio toliko slab kao danas", izjavio je irački premijer, Nuri al-Maliki, uz ocjenu da bi snage SAD mogle ranije da napuste Irak kada bi SAD snabdjele iračku vojsku dovoljnom količinom oružja.

"Jasno mi je da američka administracija ima velikih teškoća poslije izbornog poraza od prije dva mjeseca. Nikada kao danas nijesam osjetio toliku slabost Džordža Buša", kazao je Maliki u intervjuu italijanskom listu "Korijere della sera". "Imam osjećaj da se, ne nama ovdje u Bagdadu, već ljudima u Vašingtonu bliži kraj", dodao je on.

To je prvi put da je Maliki

tako oštro napao američku administraciju. U intervjuu britanskom "Tajmsu" on je predočio da bi SAD mogle da u

Iraku imaju tek neznatan broj vojnika kada bi iračku vojsku snabdjeli dovoljnom količinom oružja.

Medicinska istraživanja

Plodova voda izvor matičnih ćelija

Plodova voda koja ispunjava matericu u toku trudnoće novi je izvor matičnih ćelija, saopštili su američki naučnici, navodeći da su proizveli čitav niz tkiva iz tih ćelija, prenijele su agencije.

Istraživači sa univerziteta Vejk Forest i Harvard objasnili su da je pomoću ćelija dobijenih iz plodove vode, bez štete po majku ili fetus, proizvedeno nekoliko vrsta ćelija poput

onih koje nalazimo u mozgu, jetri i kostima. Istraživači su istakli da će biti potrebne godine da se obave prva ispitivanja na ljudima i da još ne znaju koliko vrsta ćelija se može dobiti na osnovu ovako dobijenih matičnih ćelija.

Ovom metodom mogle bi se izbjeći etičke kontroverze koje prate istraživanja na matičnim ćelijama, budući da ona ne dovodi do uništavanja embriona.

Njemački šef diplomatije na udaru zbog sporne uloge u slučaju Turčina koji je nedužan robijao

U Gvantanamu nevin preko četiri godine

Murat Kurnaz

Državno tužilaštvo u Berlinu potvrdilo je, 27. januara, da je jedan advokat iz Hamburga podnio krivičnu prijavu protiv ministra inostranih poslova, Franka-Valtera Štajnmajera, između ostalog zbog uskraćivanja slobode i tjelesnih povreda.

Tužilaštvo, kako je saopšteno, tek treba da provjeri održivost navoda iz prijave. Tek poslije toga će biti donijeta odluka da li će biti pokrenuti i istražni postupak protiv socijaldemokratskog šefa diplomatije.

Štajnmajer je već nekoliko nedjelja pod sve većim pritiskom javnosti zbog sporne uloge u slučaju mladog Turčina iz Bremena, Murata

Kurnaza, koji je nedužan proveo četiri i po godine u američkom zatvoru Gvantanamo na Kubi.

Kurnaza, rođenog u Njemačkoj, 2001. godine su u Pakistanu bez ikakvog osnova uhapsile tamošnje vlasti i predale Amerikancima, koji su ga potom uputili u Gvantanamo, gdje je pod najgorim mogućim i ponižavajućim okolnostima proveo četiri i po godine.

Prema tvrdnjama Kurnazovih advokata, Istražnog odbora u Evropskom parlamentu i više drugih izvora, Amerikanci su Njemcima već 2002. ponudili da oslobode Kurnaza i prebace ga u Njemačku, što su vlasti u Berlinu odbile.

Prvi musliman u izraelskoj vladi

Vlada Izraela je, 28. januara, prvi put dobila ministra muslimana, kome je pripalo mjesto ministra bez portfelja.

Izraelski Arapin, musliman, Haleb Madžadleh (53), poslanik Laburističke partije, zamijenice ministra za nauku, kulturu i sport, Ofipa Pinesa Paza, koji je podnio ostavku prošlog oktobra, u znak protesta zbog ulaska ekstremnog desničara Avigdora Libermana u vladu, saopšteno je iz kancelarije izraelskog premijera Ehuda Olmerta.

Madžadleh je trebalo da preuzme resor Ofira Pinesa Paza, ali će, pod pritiskom premijera, u prvo vrijeme morati da se zadovolji funkcijom ministra bez portfelja.

dr Jusuf el-Karadavi

Današnje stanje naše omladine (II)

Zahvala pripada Allahu! Zahvaljujemo Mu, pomoć od Njega tražimo, uputu od Njega tražimo, oprost od Njega tražimo. Tražimo utočište od Allaha Uzvišenog od zla naših duša i naših loših djela.

Koga Allah uputi, u zabludu ga niko ne može odvesti, a koga ostavi u zabludi, nećeš mu naći prijatelja upućivača. Kome Allah ne dadne svjetlo, pa taj svjetla nema. Svjedočim da nema boga, osim Allaha Jedinog Koji druga nema.

Počastio nas je najboljom knjigom i najboljim vjerovjesnikom koji je ikad poslan. Islamom nas je učinio najboljom zajednicom među ljudima. Naređujemo dobro, odvracamo od zla i vjerujemo u Allaha.

Svjedočim da je naš prvak, naš vođa, naš uzor, naš miljenik, naš učitelj i vođa na našem putu Muhammed bin Abdullah, neka su Allahovi blagoslovi i mir na njega, njegovu časnu porodicu i drugove, koji su mu vjerovali, podržali ga, potpomogli i slijedili svjetlo koje je s njim spuštano. Ti su spašeni.

Neka je Allah zadovoljan onima koji njegovim pozivom pozivaju, koji njegov sunnet slijede i za uzor ga uzimaju, te koji se po uzoru na njega bore (idu u džihad) do Sudnjeg dana.

Moramo znati da briga o omladini ne znači samo brigu o njihovom školovanju, fitnesu (bodybuilding), već briga o tijelu, razumu, srcu i individui, jer briga o omladini mora obuhvatiti sve navedene oblasti.

Postoji glavna i korjenita greška u brizi omladine u cijelom islamskom svijetu, jer pretpostavljeni misle da su odgovorni samo za sport, što je svakako besmislica. Sport nije ni najmanji ni najveći dio, kao što nije ni cjelina. Nema smetnje da ljudi igraju fudbal, ali je zabranjeno da fudbal postane idol kojeg ljudi obožavaju i zbog kojeg se

razdvajaju i dijele na timove.

Kakve vrijednosti mi imamo od toga?

Mi želimo jakog mladića u tijelu, vjerovanju, razmišljanju, odlučnosti i vladanju. Za ovakve ciljeve svi aparati se moraju potpomagati kako bi vodili pravu brigu o njima i izgradili živi primjer istinskih muslimana koji će se dostojno deklarirati kao pripadnici svoje vjere i naroda.

Ovakav mladić je koristan i to je bogatstvo koje tražimo. Želimo mladića koji će se pokoravati naredbi Gospodara, pa makar i po cijenu krvi i života kao što se dogodilo Isma'ilu sinu Ibrahima a.s. *«I kad on odraste toliko da mu poče u poslu pomagati, Ibrahim reče: «O sinko moj, u snu sam vidio da treba da te zakoljem, pa šta ti misliš?» Da vidimo šta je sin ocu rekao kada mu je život visio o koncu. «O oče moj»,- reče- «onako kako ti se naređuje postupi; vidjet ćeš, ako Bog da, da ću sve izdržati.»*

Želimo primjer mladića koji će kontrolisati svoje strasti, koji će se sustezati harama i koji će se kloniti neposlušnosti, čuvati sebe od negativnih prohtjeva, bojati se Allaha, dž.š., kao što se vidi u Jusufu sinu Ja'kuba, a.s., koji je servirani grijeh odbio rekavši svojoj gazdarici i kraljici koja mu je iza zatvorenih vrata ponudila sebe rekavši: *«Hodi»*. *«Sačuvaj Bože!»- uzviknu on, vlasnik me moj lijepo pazi; a oni koji dobro uzvrate zlim neće nikad uspjeti.»*

Želimo omladinca čiste i blage naravi koji je poslušan svojoj porodici i učivan po svojoj Knjizi kao što je bio Jahja sin Zekerije, a.s., za kojeg Allah, dž.š., kaže:

«O Jahja prijavi Knjigu odlučno!» - a dadosmo mudrost još dok je dječak bio. I nježnost i čednost i čestit je bio i roditeljima svojim bio je dobar i nije bio drzak i nepristojan.

Prenosi Ibn Ebi Hatim od Ibn Abbasa, r.a., da je rekao:

«Allah nije poslao nijednog poslanika a da nije bio mladić, niti je podario znanje učenjaku, a da nije bio mladić, i proučio je ovaj ajet: «Čuli smo jednog momka kako ih huli», - rekoše-, «ime mu je Ibrahim.»

Doista, priča o omladini i njenim problemima je duga. Ovo su samo neke reference koje sam želio napomenuti. Njima podsjećam sve ljude počevši od roditelja. Podsjećam ih na ovu omladinu koja želi da ostvari uzvišene ciljeve vjere koji su postali strani u našoj domovini. Omladina ovog ummeta želi pomoći svojoj vjeri.

Judaizam nalazi svoje pomagače, kršćanstvo nalazi svoje pomagače, tako i komunisti i sve zalutale inicijative nalaze potporu, a šta je sa islamom? Njegove pristaše su nestale. Nalaze se u nesvjesnom stanju.

Zbog toga pozivam omladinu da bi čuli i odazvali se ovom pozivu.

Hvala Allahu, postoje dobre omladine. Postoji na hiljade momaka i djevojaka koje je Allah, dž.š., uputio. Oni predstavljaju islamski suvremeni preporod. To je pravi i originalni preporod, ali koliki je to procent u odnosu na ostale. Oni predstavljaju manjinu u odnosu na veliku većinu.

Haram nam je da zapostavljamo pitanje omladine, haram nam je da ih izgubimo, haram nam je da ne razmišljamo o njihovim pitanjima.

Dakle, braćo, prije svega omladino, roditelji, predstavnici državnog aparata, predstavnici savjeta omladine, muslimani u svakom mjestu, bojte se Allaha, dž.š., kada je u pitanju ovo ljudsko bogatstvo. Bojte se Boga, dž.š., kada je u pitanju ovo vrijedno blago koje je od neprocjenjive vrijednosti, a koje predstavlja budućnost naroda.

Molim Allaha, dž.š. da nas podučiti ispravnom razumijevanju naše vjere i da nas potpomogne dobrom, da učini

našu omladinu najboljom, da ih učini vjernicima, učenjaci-ma, radnicima, borbicima, mudžahidima na Njegovom putu kao što je učinio njihove prethodnike.

Allah je taj koji čuje i koji je blizu.

Neka je salavat na Muhammeda, a.s., i na njegovu porodicu!!!

Molite Allaha, da bi se odazvao vašoj molbi!!

Bože naš, učini naše danas boljim nego juče, a naše sutra, boljim nego danas.

Bože naš učini da završetak naših poslova bude koristan i sačuvaj nas od poniženja na dunjaluku i kazne na Ahiretu.

Gospodaru naš, oprost nam ono što je prošlo, a poboljšaj nam ono što nam je preostalo.

Gospodaru naš, nemoj nas ostaviti u zabludi, nemoj nas kazniti zbog posrtaja, i nemoj nas ostaviti u društvu nemarnih.

Gospodaru naš, počasti nas, a nemoj nas zapostaviti, podari nam, na nemoj nas sankcionirati, uvećaj nam, a nemoj nam umanjiti, podrži nas, a nemoj druge podržati protiv nas, budi nama zadovoljan, i učini da mi budemo Tobom zadovoljni.

Gospodaru naš, učini riječ muslimana jedinstvenom na uputi, a njihova srca na bogobojznosti, duše na ljubavi, a njihove odluke za činjenje dobrih i najboljih djela.

Gospodaru naš, pomoz nam protiv muslimanskih neprijatelja. Pomoz nam protiv Jevreja i protiv onih koji im pomažu.

Gospodaru naš, pomoz nam protiv tirana, zulumčara i ateista ma gdje se nalazili.

Gospodaru naš, pomoz nam sa pomoći koja će učvrstiti našu vjeru i koja će uzdići riječ istine i čvrstog ubjedenja.

Gospodaru naš, nemoj nas

prepustiti samim sebi, ni jednog trena, a ni manje od toga.

Gospodaru naš, poboljšaj našu vjeru zbog koje živimo, i poboljšaj naš dunjaluk na kojeg obitavamo, poboljšaj naš Ahiret u kojeg se vraćamo, a učini nam život povišicom u svakom dobru, a učini nam smrt odmorom od svakog zla.

Gospodaru naš, učini ovaj grad sigurnim, mirnim, darežljivim i berićetnim, kao i ostale gradove muslimana.

Gospodaru naš, učini naše poslove dobrim, a nemoj ih učiniti lošim, skini sa nas tvoju srdžbu i kaznu i nemoj nas kazniti zbog onoga što su učinili nerazumni od nas. Bože, nemoj zbog naših grijehova postaviti da nam vlada onaj koji Te se ne boji i koji prema nama nema milosti.

Gospodaru naš, oprost nama i našim roditeljima na dan polaganja računa.

Gospodaru naš, oprost muslimanima i muslimankama, vjernicima i vjernicama, živim i mrtvim od njih. Ti sve čuješ, blizu si i ispunjavaš molbe, o Gospodaru svijetova.

Gospodaru naš, učini da se Tebi klanjamo i da naši potomci to isto čine.

Gospodaru naš, sačuvaj našu zemlju od spletkarosa i neprijateljstva neprijatelja.

"Gospodaru naš, oprost nama o braći našoj koja su nas u vjeri pretekla i ne dopusti da u srcima našim bude imalo zlobe prema vjernicima; Gospodaru naš, ti si, zaista, dobar i milostiv!"

"Gospodaru naš, oprost nam krivice naše i neumjerenost našu u postupcima našim, i učvrsti korake naše i pomoz nam protiv naroda koji ne vjeruje!"

Iz knjige

„Džumanski biseri“

Preveo:

Džemo Redžematović

DRUGI PIŠU

ПОБЈЕДА

Crnogorci se sve više vraćaju religiji

Više pomodarstvo nego potreba duše

Početak 90-ih godina sve kategorije građana masovno se vraćaju religiji. Pitanje je, međutim, da li je to posljedica istinskog preobražaja društva ili političke klime. Oni, koji su prvi trčali u Komitet da prijave da je u neku kuću ušao pop, samo su promijenili trasu. Potrčali su u crkvu, uz glasnu priču da su morali biti komunisti, jer ne bi mogli opstati u prethodnom društvu

U vremenu sveopšte krize, duhovne praznine i nesigurnosti, ljudi se vraćaju različitim sistemima ideja, vjerovanja i vrijednosti. Religija je jedna od tih mogućnosti. Odnos Crnogoraca prema religiji, a posebno mladih, znatno je drugačiji sada nego u sorealističkom periodu. Početkom 90-ih godina sve kategorije građana masovno se vraćaju religiji. Pitanje je, međutim, da li je to posljedica istinskog preobražaja društva ili političke klime.

U istraživanju koje je radio profesor sociologije Borislav Đukanović, navodi se da bi se u slučaju Crne Gore, umjesto pojma "klasična religioznost", sa više osnova, mogao koristiti pojam folklorne ili manifestacione religioznosti, koja nije sama sebi svrha, već je uvijek povezana sa složenijim procesima vezanim sa raznim nivoima krize identiteta.

Sociolog Srđa Vukadinović objašnjava da je period naglašene religioznosti u Crnoj Gori više produkt pomodarstva nego stvarne duhovne potrebe.

- Evidentan je povratak religije u okrilje politike, javnog mnjenja i javnog života u posljednjih 15 godina u Crnoj Gori. Poslije jednog sistema vrijedno-

sti koji je vladao na ovim prostorima do devedesetih godina prošlog vijeka, nije stvoren drugi sistem, već do danas postoji neki vakuum, pa su takve promjene svojstvene i za sferu religije. Sa urušavanjem državnog ateizma došlo je do oživljavanja etničkog identiteta većine grupacija koji u značajnom dijelu poprma obilježje jedne vještačke tvorevine. Jako je bilo ružno vidjeti u Crnoj Gori prije petnaestak godina scene kada su neki partijski funkcioneri u četrdesetim i pedesetim godinama išli da se krste pod Ostrog i to su javno govorili. Iako je krštenje jedan duboko intiman i duboko individualan čin pojedinca, jasno je da je to bio period jednog vještačkog simuliranja neke religijske pripadnosti. U tako konfuzne društvene tokove ulazi religija i ona se, jednostavno, u tom prostoru ne snalazi, jer ne zna gdje počinje, a gdje se završava politika. Onda dolazi do različitih preplitanja duhovnih i državnih sfera. Pokazalo se da, recimo, Srpska pravoslavna crkva u Crnoj Gori želi da preuzme i kormilo u politici, a to se u susjednoj Srbiji već desilo. Religija nije dorasla prostoru politike, i tamo mu ne pripada i puno je bolje da se vrati prostoru duhovnosti, jer su pojedine religijske zajednice generatori nacionalizma kao jednog od strukturnih činilaca eksjugoslovenskog društva. Takve zajednice preferiraju da budu zastupnici većinskog naroda, a ne većine vjernika, koji za takve zajednice nijesu ni bitni. Religija je u devedesetim godinama bila značajan činilac političkog profitiranja, a danas nije stvarna duhovna potreba već više pomodarstvo. To potvr-

duju i podaci da Crna Gora ima najmanje vjernika na prostoru bivše Jugoslavije, kaže Vukadinović. Publicista Stevo Vučinić objašnjava da je tzv. nova religioznost Crnogorca u pravoslavnom smislu vjerski surogat kojem ljudi pribjegavaju zbog ukupne socijalne i ekonomske situacije koja ih je dovela do ruba egzistencije.

- Religioznost Crnogoraca karakteriše osjećaj za onostranost koji oni opisuju riječima "ima nešto što upravlja nasim životima", a iskazuju velikim poštovanjem prema moštima Vasilija Ostroškog. U praktičnom obreda jedino su agilini da proslave krsnu slavu i, moguće, Božić. Ova vrsta religije se može okvalifikovati kao "narodna religija" koja je samo parcijalno hristijanizovana, mada je oni doživljavaju kao pravoslavnu, iako ona sa pravoslavljem nema nikakve veze. Upravo prvi razlog zbog kojeg Crnogorci ne posjećuju crkvu je to što oni ne prepoznaju religiozni koncept koji je oslikan i oličen u crkvama. Stoga pribjegavaju praktičnom surogata držeći da se nekom vrstom religioznog odnosa mogu spasiti u duhovnom ili materijalnom smislu. Narod u takvoj beznadežnoj situaciji Svevišnjeg priziva riječima "dako mi pomogne". Treba svakako ukazati i na uslovnu političku religioznost. Njome Crnogorci izražavaju prkos prema političkim autoritetima, inistitucijama i nezadovoljstvo ukupnom situacijom. Na primjer, masovne posjete nalaganju badnjaka koji su, ionako, historijski religiozni instrumenti koji su u novim okolnostima parareligiozni ritualni faktori političke homogenizacije oko kojih

se godinama okupljaju i nezadovoljni opozicioni političari i nezadovoljni narod. Da taj čin nije religiozan odavno se može potvrditi činjenicom da ni jedni, ni drugi ne posjećuju ni crkvu, ni sveštenika do sljedećeg nalaganja badnjaka, objašnjava Vučinić. Mitropolit crnogorsko-primorski Amfilohije Radović je u jednoj besjedi rekao da su posljednje decenije na Balkanu decenije duhovne gladi.

- Još je starozavjetni prorok rekao da će Bog poslati glad na narod. I ovo naše vrijeme je vrijeme duhovne gladi, duhovne ispoćenosti. Čitava pokoljenja su bila lišena duhovne hrane i to zahvaljujući ideologiji koja je čovjeka svela na jednu dimenziju - tijelo sam i samo tijelo. I sad vapije duša ucvijeljena i ranjena za svojim dubljim zahtjevima. To se očekivalo. U svijetu se duhovna glad javila ranije nego kod nas. Duša naroda na Istoku je zagađena, ona je razbijena, minirana iznutra.

Udaljavanje od religije u određenom historijskom periodu profesor sociologije Zorica Kotri tumači kao diktat jednodimenzionalne politike, koja je srušila bogomolju, ukinula Boga i sagradila nove ideale i idole.

- Po našim domovima iz ramova su se vadile slike svetaca, da bi bile zamijenjene slikama političkih vođa. Obecavali su svijetlu budućnost, za koju je uslov bio što više pljuvanja po prošlosti, što žešće gaženje starog, što grublje odbacivanje tradicije... I naravno, "istorijsko vrijeme", koje je narodu uzelo dušu, pokušalo da ukine sjećanje, da anatemiše sve što je civilizacija stvorila do tada, urušava se, jer nema prirodnu osno-

vu. Tada se iz jedne krajnosti prelazi u drugu", ističe naša sagovornica, dodajući da su oni, koji su prvi trčali u Komitet da prijave da je u neku kuću ušao pop, samo promijenili trasu.

- Potrčali su u crkvu, uz glasnu priču da su morali biti komunisti, jer ne bi mogli opstati u prethodnom društvu. Sve se to dešava uz tihi prezir onih koji nijesu čupali svoje duhovne korijene, već u istim tim vremenima opstajali, sa raznim etiketama, ali opstajali. U novom naletu vjere i vjernika, oni su se samo dostojanstveno povukli i prve redove ostavili onima koji su se prvi kamenom bacili na sve, ističe prof. Kotri. Na pitanje kako mladi doživljavaju religiju sada, naša sagovornica kaže da oni sve ovo najbolje vide, osjećaju i prepoznaju.

- Nastaju nove, drugačije generacije, koje su svjesne toga da žive u licemjermom svijetu prema čemu gaje dubok prezir, a svoj bunt i neprihvatanje takvog licemjerja često demonstriraju odbacivanjem uobičajenih obrazaca ponašanja. Oni ne preziru tradiciju, već laž koju im serviramo kao tradiciju. Kao obrazovana mlada generacija, shvataju da religiozni osjećaj pripada najdublji i najintimnijim osjećanjima čovjeka i da je Bog jedan, samo što se u različitim kulturnim modelima različito objašnjava, doživljava, slavi i uopšte promišlja, ističe prof. Kotri. Ona smatra da su mladi svjesni da religija treba da poveže, a ne da razdvaja ljude, da ih upućuje na ljubav, a ne na mržnju i isključivost bilo koje vrste, kao i da mladi dobro osjećaju univerzalnost božjih zapovijesti. *Marija Jovičević*

McDonald's uveo halal hranu

McDonald's je nedavno odlučio uslišiti pritužbe muslimanskih kupaca te i u nemuslimanske zemlje uvesti u svojoj ponudi hranu pripremljenu po muslimanskim vjerskim principima - halal (procedura da se stoka ubija u ime Allaha i okrenuta prema Meku).

Lanac brze hrane predstavio je tržištu halal proizvode, koje je ponudio

u dva restorana u Melburnu, koji su doveli do značajnog porasta prodaje.

McDonalds je konsultovao islamske vođe prije uvođenja halal proizvoda u svojim prodavnicama u Brunswick Eastu i St Albansu.

Zamjenik menadžera prodavnice u Brunswick Eastu, Nicholas Yacoub, rekao je da je ovaj potez privukao navalu novih kupaca.

"Skoro da se naša prodaja udvostručila", rekao je on.

Prodavnica ne daje obavještenje potrošačima koji kupuju iz kola, već se unutar samih prodavnica nalazi mala oznaka o halal hrani. Tako su neki potrošači, nemuslimani, bili ljuti jer im nije sopšteno da je meso iz njihovih hamburgera proizvedeno u blagoslovljenoj u skladu sa islamskim zakonima i na način kako propisuje Kur'an.

Stanovnica Coburga, Miriam McLennan bila je zapanjena kad je

otkrila da je hamburger koji je kupila u Brunswick Eastu "blagoslovljen".

"Isto kao što musliman ne bi htio jesti hranu koja nije halal ... i ja bi trebala imati pravo da jedem normalnu, običnu hranu, koja nije blagoslovljena", objasnila je ona.

Portparol Katoličke crkve rekao je da nemuslimani zaslužuju da budu upoznati prije kupovine ako je u pitanju halal hrana. Ali je objasnio da, prema Bibliji, ne postoji razlog zašto bi hrišćanin izbjegavao halal hranu.

TRAGOM NEKADAŠNJIH DŽAMIJA

Stara Crna Gora (II)

Džamija u Čekličima

Džamija se nalazila u selu Ostojčićima. Pominje je Rovinski, a Dučić za nju kaže da je nastala početkom XVII vijeka. O njoj se u Gorskome vijencu govori dva puta. (Stihovi 941-944) Prvo, kada knez Janko kaže:

*"Ema neću, Božija mi vjera,
Više slušat odžu u Čekličie,
Te guguće s vrh one stugline
Ka jejina s vrh trule
bukvine..." ili drugi stih:
(2611-2613)*

*"Od mečeta i turske džamije
napravismo prokletu gomilu,
neka stoji za uklin narodu".*

Džamija je, po narodnom kazivanju, bila od drvene grade, i zato se od nje nije održalo nikakvih tragova. Ostojčići su u vrijeme "istrage poturica" svi izbjegli iz Dekića, i koliko se zna nijesu se više ni vraćali tamo. Njihove su porodice bile još neko vrijeme zaostale u Čekličima,

pa su se poslije i one iselile. U gornjem, jugoistočnom dijelu sela Krajnji do, "ukraj džade", (druma) bilo je groblje u koje su se nekada kopali i muslimani iz Ostojčića i Ikovića.

U samom Krajnjem dolu živjeli su Ramadanovići i Muhadinovići, koji se se iselili za vrijeme "istrage poturica" i naselili se u Podgorici. Potomci pokrštenih muslimana Ramadanovića i Muhadinovića, ostali su da tu žive i prezivaju se istim imenima. Ko je bio osnivač džamije u Čekličima nije poznato, kao ni to šta je za njeno održavanje zavješano. Srušena je za vrijeme "istrage poturica".

O njenim službenicima znamo samo to da je zbog "istrage poturica" u Nikšić prebjeglo i nekoliko porodica iz Čekliča, te da ih je doveo Čolak Arslan, sin Ibrahimagage, posljednjeg imama džamije u Čekličima. Hodža u Čekličima pominje se i u crnogorskim legendama.

Džamija u Staniseljčićima

Na jednoj uzvišici između sela Graca i Staniseljčića, na lokalitetu Grobovlje, postojala je džamija u koju su dolazili muslimani jugoistočnog dijela Lješanske nahije. Na njih podsjećaju brojni lokaliteti, kao Elezov do, Hasanov do i Hasanovića kućište u Staniseljčićima; Mustafina lazina i Omerovo kućište u Orasima; Kadijina ulica u Štitarima; Adrovića bistijerna, u Progonovičićima; Smajova dolina, Mujove doline i Mujove strane u Krusima itd.

Najviše muslimana živjelo je u Selištima ispod Veljeg vrha, te u Goljemadima i na Begovoj glavici gdje je živio starješina ovih muslimana Odo-beg Vranić. Mehmetagići su živjeli na Selini više Goljemada, a Omerčehajići na Omerovoj glavici u Sinjcu, gdje je bio i pazar (trg) u ovome kraju.

Ko je i kada sagradio ovu džamiju za sada nije poznato,

Virpazar, Stara Crna Gora

kao ni to ko su joj bili imami i da li je imala svoga vakufa.

Džamija u Dupilu

Kod sela Dupila, u Bastićima (kraj Polja Orahovskog) bio je "gradić turski", u kome je sjedio kadija. Džamija je bila bez munare, pa se ezan učio sa jednog velikog krša. Ko je i kada sagradio ovu džamiju za sada nije poznato, kao ni to šta je za njeno održavanje zavješano. Nijesu poznata ni imena njenih službenika.

Pored džamije bili su magazini, kupalište i stara voda Kalimat, koju su "Turci gradili". U selu Braćenima bio je

čardak Perkočevića.

Na muslimane podsjeća i lokalitet Alijina skala.

Džamija u Viru (Virpazar)

Nekada je u Virpazaru, u Crmničkoj nahiji, postojala džamija. Nije poznato ko i kada ju je sagradio. Nićifor Dučić je pisao da je podignuta u XVII vijeku. Nije poznato da li je imala svoga vakufa ni ko su joj bili imami i mujezini.

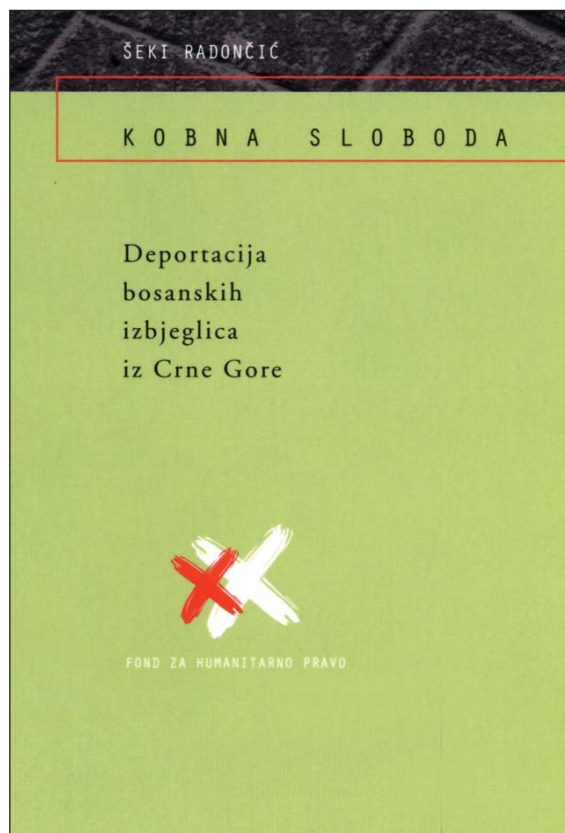
Danas joj se ni za temelje ne zna.

O džamiji na Žabljaku i Balijama pisali smo u Elifu br. 12. **Bajro Agović**

Uspjeh filma o deportaciji Bošnjaka po knjizi Šekija Radončića na festivalu u Trstu

Prva nagrada publike za

„Karneval“

Dugometražni dokumentarni film "Karneval", raden po knjizi "Kobna sloboda" poznatog crnogorskog novinara Šekija Radončića, na čuvenom svjetskom festivalu igranog i dokumentarnog filma "Alpe Adria Cinema" u Trstu, osvojio je prvu nagradu publike.

Film "Karneval" je potresna priča o deportaciji bosansko-hercegovačkih izbjeglica iz Crne Gore 1992. godine, koji je po Radončićevoj knjizi režirao mladi sarajevski reditelj Alen Drljević.

"Karneval" je osvojio i nagradu publike u Sarajevu, a na najvećem festivalu dokumentarnog filma na svijetu, u Amsterdamu, u kategoriji "Amnesti international", uvršten je među deset najboljih dokumentarnih filmova.

Film je ušao i u zvaničnu konkurenciju prestižnog filmskog festivala u Geteborgu, koji će biti otvoren početkom narednog mjeseca.

Zakletva kongresmena na Kur'anu

Prvi musliman izabran u Kongres SAD položio je zakletvu, 4. januara, s rukom na Kur'anu.

Dio javnosti SAD to je doživio kao šok i prethodno tražio da mu to ne bude dozvoljeno. Demokrata iz Minesote, Kit Elison, na kraju zakletve je rekao "I neka mi u tome Bog pomogne" i, umjesto na Bibliju, kako su to dosad činili kongresmeni, ruku položio na istorijsko izdanje Kur'ana, koje je pripadalo trećem predsjedniku SAD, Tomasu Džefersonu.

Elison, afro-američkog porijekla, kao tinejdžer je prešao u islam.